СССР 50

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 11 апрель 1972 йил, сешанба · № 85 (15.256). · Баҳоси 2 тийин.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари ҳар йили 15 апрелда ленинча коммунистик шанбаликка чиқадилар. Улар тежаб қолинган материаллар, вақт, электр энергия, хом ашё ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Ўзлари ишлаётган ва яшаётган жойларини тартибга келтирадилар. Кўчатлар ва гуллар ўтказишади. Улар шу кунги иш ҳақларини, ишлаб чиқарган маҳсулотларини давлат фондига ўтказадилар. Шу билан жонажон Ватанимизнинг куч-қудратини янада оширишга, халқ хўжалигининг равнақ топишига муносиб ҳисса қўшадилар.

Республикамиздаги барча саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари қаторида Тошкент экспериментал ипакчилик фабрикаси коллективи ҳам 15 апрелда коммунистик шанбаликка чиқишга қарор қилишди. Корхона ишчилари шу куни тежалган хом ашё ҳисобига ишлаб, белгиланган топшириқни ошириб адо этишга аҳд қилишди. Суратда: (чапдан ўнгга) фабриканинг меҳнатсевар ишчилари Л. Поляkова, В. Базирова, Т. Тошпўлатов, Х. Нишонов, М. Қосимова ва М. Каримова ўртоқлар. Улар меҳнат байрами куни мўл-кўл маҳсулот ишлаб чиқаришга бел боғлашган.

И. Глауберзон фотоси.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ БИЛАН ИРОҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДА

ШАРТНОМА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Ироқ Республикаси,

ўз ўрталаридаги дўстликни ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ҳар иккала давлатнинг миллий манфаатларига мос бўлиб тушишига, бутун дунёда ва араб мамлакатлари районида тинчлик ишига, халқлар эркинлиги, хавфсизлиги ва уларнинг суверенитетини ҳурматлаш манфаатларига хизмат қилишига қатъий амин бўлиб,

барча тинчлик ва тараққиёт кучларининг жипслигини мустаҳкамлаш, шу жумладан араб давлатларининг бирлигини антиимпериалистик негизда мустаҳкамлаш, мустаҳкам тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашнинг муҳим воситаси деб ҳисоблаб,

империализмга, мустамлакачиликка, сионизмга ва реакцияга қарши, халқлар эркинлиги, мустақиллиги ва социал тараққиёти учун кураш идеалларидан руҳланиб,

ҳозирги дунёда халқаро проблемалар ҳамкорлик ва ўзаро мақбул қарорларни қидириш йўли билан ҳал этилиши лозимлигига амин бўлиб,

ўзларининг тинчликсевар ташқи сиёсатини ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг мақсадларига ва принципларига содиқ эканликларини таъкидлаб,

мавжуд дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ишонч муносабатларини ривожлантираверишва мустаҳкамлайверишни истаб, бу муносабатларни янги, тағин ҳам юқорироқ поғонага кўтаришга интилиб, ушбу Шартномани тузишга қарор қилдилар ва қуйидагиларни келишиб олдилар.

1-МОДДА

Олий аҳдлашувчи томонлар шуни маълум қиладиларки, ҳар иккала мамлакат ва уларнинг халқлари ўртасида бузилмас дўстлик давом этаверади ҳамда давлат суверенитетини, территориал бутунликни ва бир-бирининг ички ишларига аралашмасликни ҳурматлаш асосида сиёсий, иқтисодий, савдо, илмий-техникавий, маданий ва бошқа соҳаларда ҳар томонлама ҳамкорлик ривожлантирилаверади.

2-МОДДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Ироқ Республикаси шуни айтадиларки, улар ўз халқларининг социал-иқтисодий ғалабаларини сақлаб қолмоқ ва янада ривожлантирмоқ ҳамда шулардан ҳар қайсиларини ўзларининг барча табиий ресурслари устидан бўлган суверенитетини ҳурматламоқ учун шарт-шароит таъминлаб бериш ишида яқиндан туриб ва ҳар томонлама ҳамкорлик қилаверадилар.

3-МОДДА

Олий аҳдлашувчи томонлар турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш сиёсатини изчиллик билан ўтказабориб, ўзларининг тинчликсевар ташқи сиёсатига мувофиқ равишда бундан буён ҳам бутун дунёда тинчлик бўлиши, халқаро кескинликни юмшатиш, қурол-яроғларнинг ядровий турини, шунингдек одатдаги турини ҳам ўз ичига олган ҳолда самарали халқаро контроль остида ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришиш учун курашаверадилар.

4-МОДДА

Олий аҳдлашувчи томонлар барча халқларнинг эркинлиги ва тенг ҳуқуқлилиги идеалларига амал қилиб, барча шакллардаги ва кўринишлардаги империализмни ва мустамлакачиликни қоралайдилар. Улар империализм ва сионизмга қарши, эски ва янги мустамлакачиликни, ирқчиликни ва апартеидни бутунлай, батамом ва ҳеч сўзсиз тугатиш учун бундан буён ҳам оғишмай кураш олиб бораверадилар, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги Декларациясини тезроқ тўла равишда амалга ошириш учун курашаверадилар.

Томонлар халқларнинг ўз суверенитети, эркинлиги, мустақиллиги ва социал тараққиёт учун олиб бораётган одилона курашини қўллаб-қувватлашда бир-бирлари билан ва бошқа тинчликсевар давлатлар билан ҳамкорлик қилаверадилар.

5-МОДДА

Олий аҳдлашувчи томонлар ўз ўрталаридаги иқтисодий, техникавий ва илмий ҳамкорликка катта аҳамият бериб, саноатда, қишлоқ хўжалигида, ирригация ва сув хўжалигида, нефть ва бошқа табиий ресурсларни ишлатишда, алоқа ва коммуникациялар соҳасида ҳамда экономиканинг бошқа тармоқларида, шунингдек миллий кадрлар тайёрлашда мана шундай ҳамкорликни ва тажриба айирбошлашни бундан буён ҳам кенгайтираверадилар ва чуқурлаштираверадилар.

Томонлар тенглик, ўзаро манфаатдорлик ва энг кўп қулайлик бериш режими принциплари асосида ҳар иккала давлат ўртасида савдо-сотиқни ва денгиз кемачилигини кенгайтираверадилар.

6-МОДДА

Олий аҳдлашувчи томонлар фан, санъат, адабиёт, маориф, соғлиқни сақлаш, матбуот, радио, кино, телевидение, туризм, спорт соҳалари ва бошқа соҳаларда ўз ўрталаридаги алоқалар ва ҳамкорликни янада ривожлантиришга кўмаклашаверадилар.

Ҳар иккала мамлакат халқларининг турмуши, меҳнати ҳамда турли соҳалардаги муваффақиятлари билан ўзаро тўлиқроқ танишиб олиш мақсадида томонлар ҳар иккала давлатнинг давлат органлари ва жамоат ташкилотлари, корхоналари, маданий ва илмий муассасалари ўртасида ҳамкорликни ва бевосита алоқаларни кенгайтиришда кўмаклашаверадилар.

7-МОДДА

Тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш, шунингдек Совет Иттифоқи билан Ироқ ўртасида сиёсий ҳамкорликни ривожлантириш манфаатларини кўзлаб халқаро майдонда келишиб ҳаракат қилишга катта аҳамият бериб, олий аҳдлашувчи томонлар ҳар иккала давлат манфаатларига тааллуқли барча муҳим халқаро масалалар устида, шунингдек икки томонлама муносабатларни янада ривожлантириш масалалари устида ҳам бир-бирлари билан турли поғоналарда мунтазам равишда маслаҳатлашиб турадилар.

8-МОДДА

Томонлардан бирининг тинчлигига таҳдид солувчи ёки тинчликка ёхуд тинчликнинг бузилишига хавф туғдирувчи вазият пайдо бўлиб қолган тақдирда олий аҳдлашувчи томонлар пайдо бўлган таҳдидни йўқотиш ёки тинчликни қайта тиклаш манфаатларини кўзлаб ўз позицияларини келиштириб олиш мақсадида дарҳол бир-бирлари билан алоқа қилишга киришадилар.

9-МОДДА

Олий аҳдлашувчи томонлар ҳар иккала мамлакатнинг хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб, ўзларининг мудофаа қобилиятларини мустаҳкамлаш ишида ҳамкорликни ривожлантиришни давом эттираверадилар.

10-МОДДА

Олий аҳдлашувчи томонларнинг ҳар бири шуни айтадики, у олий аҳдлашувчи томоннинг иккинчисига қарши қаратилган иттифоқларга аъзо бўлиб кирмайди ёки давлатларнинг бошқа бирор гуруҳларида, шунингдек ҳаракатларда ёки тадбирларда қатнашмайди.

Олий аҳдлашувчи томонларнинг ҳар бири иккинчи томонга ҳарбий зарар етказиши мумкин бўлган бирор иш қилиниши учун ўз территориясидан фойдаланилишига йўл қўймаслик мажбуриятини олади.

11-МОДДА

Ҳар иккала олий аҳдлашувчи томон ўзларининг амалдаги халқаро шартномалар бўйича зиммаларидаги мажбуриятлар ушбу Шартнома моддаларига зид эмаслигини маълум қиладилар ва ушбу Шартноманинг моддаларига тўғри келмайдиган ҳеч қандай халқаро битим тузмаслик мажбуриятини зиммаларига оладилар.

12-МОДДА

Ушбу Шартнома ўн беш йил муддатга тузилаётир ва олий аҳдлашувчи томонлардан бири Шартноманинг амал қилиш муддати тугамасдан ўн икки ой олдин олий аҳдлашувчи томоннинг иккинчисига хабар бериб, ушбу Шартноманинг амал қилиш муддатини тўхтатишни истаганлигини айтмаса, ушбу Шартноманинг муддати кейинги ҳар бир даврда ўз-ўзидан беш йил узайтирилаверади.

13-МОДДА

Олий аҳдлашувчи томонлар ўртасида ушбу Шартноманинг бирор моддасини талқин қилиш устида пайдо бўлиши мумкин бўлган ҳар қандай келишмовчиликларни уларнинг иккови дўстлик, ўзаро ҳурматлаш ва ҳамжиҳатлик руҳида ҳал қилажаклар.

14-МОДДА

Ушбу Шартнома ратификация қилиниши шарт ва ратификация ёрлиқлари айирбошланган кундан бошлаб кучга киради. — Ратификация ёрлиқлари мумкин қадар қисқа муддат ичида Москвада айирбошланади.

Ушбу Шартнома ҳар бири рус ва араб тилларида икки нусхада тузилди, ҳар иккала нусханинг тексти баббаравар кучга эга.

1972 йил 9 апрелда, яъни 1392 ҳижрий йили сафар ойининг 25 кунида Бағдодда тузилди.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи номидан
А. КОСИГИН.

Ироқ Республикаси номидан
А. Ҳ. АЛ-БАКР.

МИРЗАЧЎЛЛИКЛАР МАРРАСИ

Мирзачўлда 300 минг гектар қўриқ ерни ўзлаштириш улуғвор плани амалга оширила бошлагандан бери 15 йилдан сал кўпроқ вақт ўтди. Шу давр ичида 200 минг гектар суғориладиган ер ўзлаштирилиб, фойдаланишга топширилди. Янги совхозлар ўзининг ташкилий давридаёқ 1 миллион тоннадан кўпроқ пахта етиштириб, давлатга топширилганлиги айниқса диққатга сазовордир.

Мирзачўлда кўп ишлар қилинди. Аммо яқин йиллар мобайнида қилинадиган ишлар ҳам ҳали кўп. Беш йилликнинг охиригача камида 100 минг гектар янги ерларни фойдаланишга тайёрлаш, 1 миллион квадрат метр ҳажмида уй-жой бинолари қуриш керак. Мирзачўл саноат, қурилиш ва қишлоқ хўжалиги ходимларининг кенгаши шу масалани муҳокама қилди. Кенгашда қўриқ ерларни ўзлаштираётган Қорақалпоғистон ва Тожикистон намояндалари ҳам қатнашдилар. 1972 йилги ва умуман беш йилликдаги топшириқларни муваффақиятли бажариш тадбирлари тўғрисида «Голодностепстрой» бошқармасининг бошлиғи Т. Боймиров доклад қилди.

Кенгаш иштирокчилари мелиорация ишлари, гидротехника иншоотлари ва суғориш тармоқлари қурилиши суръатларини жуда кескин тезлаштириш кераклигини айтдилар. Яқин орада ишлаб чиқариш базасини ташкил этиш тугалланиши керак. Бу база — Мирзачўлда янги ерларни ўзлаштиришни тугаллаш ва Жиззах чўлига қараб планли юриш бошлаш имконини беради.

Кенгашда СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри Е. Е. Алексеевский, «Главсредазирсовхозстрой» бошқармасининг бошлиғи Н. Р. Ҳамроев сўзга чиқдилар.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Я. Р. Қурбонов ва КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари С. В. Засухин иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

Н. В. ПОДГОРНИЙ О. ВИНЦЕРГА ОРДЕН ТОПШИРДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 10 апрель куни ГДР ташқи ишлар министри О. Винцерга Октябрь революцияси орденини топширди. О. Винцер халқаро коммунистик ҳаракатдаги, шунингдек Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги қардошларча муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан шу орденга сазовор бўлди.

Н. В. Подгорний юбилярга мурожаат қилиб, ўртоқ О. Винцернинг интернационалчи-коммунист сифатидаги, Маркс — Энгельс — Ленининг буюк идеаллари учун курашчи сифатидаги хизматларини таъкидлади. Партия Сизни қайси ишга юбормасин, деди у, нацистлар истибдодининг машаққатли йилларида яширин шароитдаги ишда ҳам, Коминтернда ҳам, тарихда биринчи социалистик герман давлатининг масъулиятли лавозимларида ҳам — ҳамма жойда Сиз бутун кучингиз, билимингиз, бой сиёсий тажрибангизни немислар диёрида социализм тантанаси ишига сарфладингиз.

Сизнинг ГДР билан Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш соҳасидаги, уларнинг халқаро майдондаги ҳаракатларини халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги манфаатлари йўлида мувофиқлаштириб олиб бориш соҳасидаги тинимсиз ғайрат-ҳаракатларингизни биз юксак қадрлаймиз, деди Н. В. Подгорний.

Ана шу тантанали дамлардан фойдаланиб, деди сўнгра Н. В. Подгорний, давлатларимизнинг қардошлик иттифоқи янада мустаҳкам ва метиндек мустаҳкам бўлиб қолиши учун, ҳамкорлигимиз эса тобора мўл самаралар берадиган бўлиши учун КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати ҳамма ишларни қилиб келганликларини ва бундан буён ҳам қила беришларини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Н. В. Подгорний О. Винцерни мукофот билан чин кўнгилдан табриклаб, унинг фаолиятида янги муваффақиятлар тилади.

О. Винцер жавоб нутқи сўзлаб, мукофот учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик изҳор қилди, бу орден бутун ҳаётининг тимсоли эканлигини, чунки у Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонган кунларда ўзининг революцион фаолиятини бошлаганлигини таъкидлади.

Тантанали маросимда СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва ГДРнинг СССРдаги элчиси Х. Биттнер ҳозир бўлдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг, СССР Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари, ГДР элчихонасининг дипломатик хизматчилари ҳам шу ерда эдилар. (ТАСС).

ЧИГИТ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

Ўзбекистон ССР областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида 1972 йил 10 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — чигит экилган майдон (минг гектар ҳисобида), учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	25,3	13,9
Сирдарё	19,6	8,8
Фарғона	11,9	6,3
Наманган	43,9	32,5
Андижон	50,0	27,1
Самарқанд	2,3	1,3
Бухоро	11,2	7,2
Қашқадарё	2,5	2,4
Сурхондарё	33,2	26,6
Хоразм	0,1	0,1
ҚҚ АССР	—	—
Республика бўйича:	200,0	12,1

ИРОҚ—СОВЕТ ҚЎШМА АХБОРОТИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси Араб социалистик уйғониш партияси (БААС) ва Ироқ Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан 1972 йил 6 апрелдан 10 апрелгача расмий дўстлик визити билан Ироқда меҳмон бўлиб турди.

Совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари, дейилади Совет—Ироқ қўшма ахборотида, Ироқ Республикасида бўлишган вақтда мамлакат бўйлаб сафар қилиб, Ироқ халқининг ҳаёти билан, унинг экономика, фан ва маданият соҳасидаги фаолияти ва муваффақиятлари билан танишиш имкониятига эга бўлдилар. Улар ҳамма жойда самимий, шодиёна кутиб олинди.

Араб социалистик уйғониш партияси маҳаллий раҳбарлигининг бош секретари, Ироқ Республикасининг президенти Аҳмад Ҳасан Ал-Бакр президент саройида А. Н. Косигинни қабул қилди. А. Н. Косигин билан БААС партияси маҳаллий раҳбарлиги бош секретарининг ўринбосари, революцион қўмондонлик кенгаши раисининг ўринбосари Саддам Ҳусайн ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Музокараларда Совет томонидан — Совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари, Ироқ томонидан — араб социалистик уйғониш партияси (БААС) маҳаллий раҳбарлигининг аъзолари, Ироқ ҳукуматининг аъзолари қатнашдилар.

Томонлар иккала давлат ва халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлаш ва янада кўпроқ маҳкамлаш муддаосига амал қилиб ҳамда бу муносабатларни янада ривожлантириш Совет Иттифоқи билан Ироқ Республикасининг манфаатларига мос бўлиб тушишига ҳамда ялпи тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилишига қаттиқ ишониб, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Ироқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида Шартнома тузишга қарор бердилар.

Бу Шартнома 1972 йил 9 апрель куни Бағдодда имзоланди. Шартномани Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи номидан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва Ироқ Республикаси номидан Ироқ Республикасининг президенти Аҳмад Ҳасан Ал-Бакр имзоладилар.

Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги бу Шартнома, деб таъкидланади ахборотда, иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларнинг эришилган даражасини мустаҳкамлайдиган, шу муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун тағин ҳам пухта замин яратадиган, империализмга, мустамлакачиликка ва сионизмга қарши, тинчлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун биргаликда олиб борилаётган кураш ишига катта ҳисса қўшадиган муҳим ҳужжатдир.

Томонлар Совет Иттифоқи билан Ироқ Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама самарали ҳамкорлик муносабатларининг эришилган даражасидан тўла мамнун эканликларини изҳор қилиб, сиёсий, иқтисодий, мудофаа соҳаларида ва бошқа соҳаларда бу муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашни давом эттириш учун ҳамма имкониятлардан фойдаланишга иккала мамлакатнинг ҳаракат қилаётганлигини таъкидладилар.

Ироқ томони мамлакат экономикасини ривожлантиришда, айниқса миллий нефть саноатини барпо этишда ёрдам бериб келаётганлиги учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди.

Томонлар энг муҳим халқаро проблемаларни муҳокама қилиб, томонларнинг шу проблемалар хусусидаги позициялари ўхшаш ёки яқин эканлигини яна қайд қилдилар. Совет ва Ироқ томонлари империалистик агрессияга қарши, тинчлик, халқаро хавфсизлик учун, тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантириш учун курашда ўзларининг куч-ғайратларини бундан буён ҳам бирлаштира беришларини, шунингдек империализмга қарши, миллий мустақиллик, озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган халқларни қўллаб-қувватлай беришларини айтдилар.

Яқин Шарққа доир масалаларни муҳокама қилиш вақтида томонлар Исроилнинг империалистик агрессияси натижасида босиб олинган ҳамма араб ерларини озод қилмай туриб, фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини таъминламай туриб, Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиб бўлмаслигини таъкидладилар. Улар фаластинлик араб халқининг ўз қонуний ҳуқуқларини тиклаш учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаётганликларини тағин изҳор этдилар.

Революцион қўмондонлик кенгаши раисининг ўринбосари Саддам Ҳусайн бошчилигидаги Ироқ делегациясининг дўст қардош мамлакатлар — Миср ва Сурияга яқинда қилган визитлари асосида Ироқ томони империализм ва унинг шу райондаги агентлари кирдикорларига қаршилик кўрсатиш мақсадида арабларни бирлаштириш соҳасида ўзининг сўнгги тадбирларини баён қилиб берди.

Совет томони араб мамлакатларининг бирлигини империализмга ва сионизмга қарши кураш асосида прогрессив негизда мустаҳкамлаш борасидаги куч-ғайратларини юксак баҳолаб, Ироқ ва бошқа прогрессив араб мамлакатлари раҳбарларининг бу соҳадаги тадбирларини табриклайди.

Ахборотнинг охирида бундай дейилади: томонлар Совет партия-ҳукумат делегациясининг Ироқ Республикасига қилган визити якунларидан зўр мамнуният изҳор қилдилар, бу визит Совет Иттифоқи билан Ироқ ўртасидаги дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга хизмат қилади.

КОНВЕНЦИЯ ИМЗОЛАНДИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXVI сессияси бактериология (биология) ва токсин қуролини ишлаб чиқишни, ишлаб чиқаришни ва унинг запасларини тўплашни тақиқлаш тўғрисидаги ҳамда шу запасларни йўқ қилиб ташлаш ҳақидаги конвенцияни 1971 йил 16 декабрда маъқуллаган эди. Шу конвенцияда СССР, Америка Қўшма Штатлари ва Буюк Британия депозитарий мамлакатлар бўлиши кўзда тутилган.

Шунга мувофиқ, 10 апрель куни конвенцияни имзолаш маросими бўлиб ўтди.

Москвада конвенцияни конвенция депозитарийлари бўлган уч давлат вакиллари: Совет Иттифоқи номидан — СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, АҚШ номидан —Қўшма Штатларнинг Совет Иттифоқидаги элчиси Ж. Д. Бим, Буюк Британия номидан —Буюк Британиянинг Совет Иттифоқидаги элчиси сэр Ж. Киллик имзоладилар.

Конвенция имзолангандан кейин СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний нутқ сўзлади. У конвенцияни имзолашга киришилганлиги муносабати билан Совет Иттифоқи номидан мамнуният изҳор қилди. Бу конвенциянинг бажарилиши, деди у, оммавий қирғин қуролининг энг хатарли турларидан бири бўлган қуролни давлатлар аслаҳахонасидан чиқариб ташлашга олиб келади. Бу битимни тайёрлашда кўп йиллардан бери халқаро майдонда оммавий қирғин қуролининг ҳамма турларини тақиқлаш учун актив кураш олиб бораётган Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар катта роль ўйнадилар.

Конвенцияни ўз давлатлари номидан Польша, Болгария, Финляндия, ГДР, Норвегия, Чехословакия, Венгрия, Дания, Канада, Монголия, Руминия, Югославия Социалистик Федератив Республикаси, Афғонистон, Исландия, Австрия, Туркия, Нидерландия, Италия, Миср Араб Республикаси, Малайзия, Бирма Иттифоқи, Лаос, Непаль, Мексика, ГФР, Чили, Украина ССР, Белоруссия ССР, Перу, Эрон, Швейцария вакиллари, Янги Зеландия номидан Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси, Япония, Австралия, Бурунди, Бразилия, Бельгия, Цейлон, Эфиопия, Гана, Заир, Тунис, Покистон, Раунда вакиллари имзоладилар. (ТАСС).

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК РУҲИДА

БАҒДОД. 10 апрель. (ТАСС). Кеча Бағдодда президент саройи биносида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Ироқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланди.

Шартномани Совет Иттифоқи номидан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва Ироқ номидан Ироқ Республикасининг президенти А. Ҳ. Ал-бакр имзоладилар.

Имзолаш маросимида совет томонидан совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари қатнашдилар.

Ироқ томонидан Араб Социалистик уйғониш партияси регионал раҳбарлигининг аъзолари, Ироқ ҳукуматининг аъзолари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Шартномани имзолаш чоғида А. Н. Косигин билан А. Ҳ. Ал-бакр нутқ сўзладилар.

А. Н. КОСИГИННИНГ ИРОҚДА БЎЛИШИ

БАҒДОД, 10 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Бағдодга келган Яман Халқ Демократик Республикаси миллий фронти Марказий Комитетининг бош секретари, президент кенгашининг аъзоси ва муваққат олий халқ кенгашининг раиси Абдул Фатах Исмоилни кеча қабул қилди.

Совет Иттифоқи билан Яман Халқ Демократик Республикаси ўртасида дўстона ҳамкорликни ривожлантириш масалалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи муҳим халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Учрашув дўстлик ва муҳокама қилинган масалалар юзасидан ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

* * *

БАҒДОД, 10 апрель, (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Ироқ Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Азиз Муҳаммад бошчилигидаги Ироқ Коммунистик партияси делегацияси билан учрашди.

Самимий ва ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбат чоғида ҳар иккала қардош партияни қизиқтирувчи масалалар муҳокама қилинди.

А. Н. Косигин, шунингдек Курдистон демократик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси Муҳаммад Маҳмуд Абдул Раҳмон бошчилигидаги Курдистон демократик партияси делегацияси билан ҳам учрашди. Суҳбат ўртоқларча самимий вазиятда ўтди.

* * *

БАҒДОД, 10 апрель. (ТАСС). Ироқ араб социалистик уйғониш партияси регионал раҳбарлиги бош секретарининг ўринбосари, Ироқ Республикаси революцион қўмондонлиги кенгаши раисининг ўринбосари Саддам Ҳусайн кеча совет партия-ҳукумат делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шарафига зиёфат берди.

Самимий ўртоқларча вазиятда ўтган зиёфатда совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари, Араб социалистик уйғониш партияси регионал раҳбарлигининг аъзолари, Курдистон Демократик партияси раҳбарлигининг аъзолари, Ироқ ҳукуматининг министрлари, дипломатия корпусининг аъзолари, Ироқнинг таниқли жамоат арбоблари қатнашдилар.

* * *

БАҒДОД, 10 апрель, (ТАСС) Совет партия-ҳукумат делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин кеча қабул маросими ўтказди.

Очиқ кўнгиллилик, дўстона вазиятда ўтган қабул маросимида совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари, шунингдек Ироқ араб социалистик уйғониш партияси регионал раҳбарлиги бош секретарининг ўринбосари, Ироқ Республикаси революцион қўмондонлиги кенгаши раисининг ўринбосари Саддам Ҳусайн, Араб социалистик уйғониш партияси регионал раҳбарлигининг аъзолари, Ироқ ҳукуматининг министрлари, Ироқ Коммунистик партияси ва Курдистон демократик партияси раҳбарлигининг намояндалари, мамлакатнинг таниқли жамоат арбоблари, дипломатия корпусининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Самарқандда учрашув

САМАРҚАНД. 10 апрель. (ЎзТАГ). Расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Эрон фан ва олий таълим министри Хусайн Козимзода Самарқандга келди.

Эрон министри ва унинг ҳамроҳлари шаҳарнинг тарихий ёдгорликларини кўздан кечирдилар, унинг экономикаси ва маданиятининг ривожланиши, олий таълимнинг ташкил этилиши билан қизиқдилар.

ЛЕНИН МУКОФОТИГА НОМЗОДЛАР

МАТОНАТЛИ КИШИЛАР

Константин СИМОНОВ

Фан ва техника соҳасида Ленин мукофотига тавсия этилган асарлар орасида СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги тақдим этган иш ҳам бор. А. А. Саркисов, Е. И. Озерский, А. Қ. Қосимов, Т. Боймиров, Д. К. Терситский, В. А. Духовний ўртоқлар «Мирзачўлдаги қўриқ ерларни суғориш ва дастлабки комплекс ўзлаштириш юзасидан прогрессив методларни ишлаб чиқиб жорий этганлари учун» Ленин мукофотига номзод бўлдилар.

Мирзачўлда кўпмиллатли совет кишилари коллективи бажарган ишга ҳал қилувчи, нуфузли баҳони мутахассис олимлар бериши лозимлигини мен, албатта яхши тушунаман. Лекин шуниси ҳам борки, янги ерларни ўзлаштиришнинг илмий, техникавий жиҳатларидан ташқари психологик жиҳати ҳам бор ва мен дадил туриб айтишим мумкинки шоирона жиҳати ҳам бор.

Каминангиз, ёзувчи ва журналист ҳам Мирзачўлни ўзлаштиришнинг энг оғир, дастлабки кезларида ўша ерда яшаган. Сўнгра неча-неча бор ўша ерларда бўлиб чўлқуварлар ишини қаламга олганман. Ўтган кузда ҳам Мирзачўлда бўлган эдим. Шу боисдан ҳам ана шу ер ва уни яшнатган одамлар ҳақида бир-икки оғиз сўз айтмоқчиман.

Мирзачўл дунёнинг нариги чеккасида эмас. Унинг бир чеккаси Тошкентга, бир этаги Самарқандга жуда яқин. Лекин кўп йиллар мобайнида Мирзачўл қўл остидаги «луқма» бўлса ҳам дастимиз етмай турди. Чунки яқин бўлишига қарамай, Мирзачўлни ўзлаштириш ниҳоятда қийин эди.

Мен кўпроқ ҳарбий мавзуга мойил ёзувчи бўлганлигим учун баъзи ҳарбий муқоясалар ва ўхшатишларни қўлласам маъзур тутгайсиз. Мен «Правда» газетасининг мухбири сифатида Мирзачўлга 1958 йилда чўлга янги ҳужум бошланган кезларда борган эдим. Ўшанда табиат билан яккама-якка ана шу олишувда одамларнинг бардош-матонатини урушдаги жангчиларнинг бардош-матонатига ўхшашлигини кўрдим. Биз урушнинг иккинчи палласида катта ҳужумларга ўтганмиз. Мирзачўлдаги табиат билан олишув ҳам ана шу муваффақиятли ҳужумни эслатарди. Келажакни обдон ўйлаб иш тутаётган, мақсади аниқ-равшан бўлган синчков одамлар ҳамма ишни саранжом-саришта қилиб, ҳамма нарсани тахтлаб қўйиб, янги ғалабанинг омили бўлган техникани ишга солиб ҳужум бошлаган эдилар.

Бу ҳужумни бошлаган кишилар табиат билан эскичасига олишувни истамадилар. Шу боисдан ҳам янги индустриал методлар ишга солинди. Биринчи галда катта-кичик йўллар очилди, қурилиш материаллари ва деталлари саноатининг янги корхоналари қурилди, кўп йилларга мўлжалланган, пухта ишлайдиган суғориш ва дренаж системаси вужудга келтирила бошланди. Бу кишилар дастлаб кўзни қамаштирсада, лекин одамни чалғитадиган, шунинг учун ҳам узоққа бормайдиган муваффақиятларнинг маҳлиёси бўлмадилар, табиат билан олишувдаги курашда ғалаба ҳақида рапорт беришга шошилмадилар. Улар эгалланган бўлса ҳам, лекин ҳали мустаҳкамланмаган марраларда турибмиз, дейишарди. Улар шундай ҳужум қилишдики, забт этилган марраларни энди табиат қайтариб ололмасди.

Яна шуниси ҳам борки, ишбоши бўлган қўмондонлар юмуш ҳар қанча қийин бўлмасин табиат билан бу олишувдаги ҳар бир аскар ҳақида ғамхўрлик қилдилар, бу олишув ҳар қанча машаққатли бўлмасин солдат, аскар яхшироқ яшаши лозим деб ўйладилар.

Ҳам инсоний, ҳам оқилона иш тутилиши туфайли ишнинг муваффақияти таъмин этилди. Мана бугун биз яшнаган Мирзачўлни кўриб турибмиз. Ўтган йили юз минглаб тонна пахта машиналарда териб олинди. Бу ишнинг бир томони, иккинчи жиҳати шундаки, Мирзачўлда ҳам водопроводи, ҳам канализацияси бўлган обод уйлар тушди, юз минглаб дов-дарахтлар кўкариб турибди, боғлар яшнаган: томорқа дейсизми, ҳовузлар дейсизми, шинам дала шийпонлари дейсизми, ажойиб йўллар дейсизми — ҳаммаси бор.

Иш нимадан бошланганлигини кўрган одамга қилинган ишнинг миқёси яна ҳам яққолроқ сезилади.

Лекин гап фақат ишнинг миқёсидагина эмас, гап Мирзачўлда сўнгги йилларда собитқадамлик билан олиб борилган ишда. Чўлқуварлар шу даврда мушакдай ялтираб кўринса-да, аслида пуч бўлган, муваққат, келажаги бўлмаган ечимларга қарши курашдилар. Улар омонат кулбалар ва вақтинчалик йўллар қуришга, нари борса бир йилга ярайдиган йўллар қуришга қарши турдилар. Хуллас, ҳамма муваққат, омонат нарсаларга қарши мардона турдилар. Улар таги бўш, «тезпишар» рапортларга қарши курашдилар. Чунки ана шу рапортлар орқасидаги чала ишларни бигказиш қимматга тушарди.

Ерларни режалашдаги собитқадамлик ва матонатни айтмайсизми. Булар келажакда пахтани батамом машинада териб олишга мўлжалланди. Мирзачўлликлар ҳали унча мукаммал бўлмаган илгариги пахта териш машиналарига дилдан ишониб, қўллай бошладилар. Бунда улар келажакка ишонган эдилар. Шу тариқа машина синовлари Мирзачўлда ўтказилаверди ва мана энди ҳозирги машиналарга ҳавас қилса арзийди.

Инсон феъли-атворининг, характерининг жозибаси киши табиатининг шоирона тавсиф этилиши лозим бўлган фазилати деб биламан. Характернинг жозибаси, кучи қалб ловуллаб турганида рўёбга чиқадиган лаҳзалик жасоратдагина эмас, балки кўп йиллар, кунма-кун, қадам-бақадам меҳнатни талаб қиладиган жасорат замирида ҳамдир.

Мирзачўл қурувчилари, шу жумладан Ленин мукофотига номзод қилиб кўрсатилган кишилар ҳам характернинг ана шу кучини, ана шу жозибасини кўрсатдилар, бунинг шарофати билан ҳозирги Мирзачўл жамол кўрсатди, у бизнинг кўз ўнгимизда яшнаб турибди. Мирзачўлнинг чексиз пахта майдонлари, обод совхоз посёлкалари, сувга серoблиги ва дов-дарахтларнинг яшнаб туриши кўзни қувонтиради.

Мен бир вақтлар Мирзачўл қурувчилари ҳақида китобча ёзиб ва шундан бир оз кейин, «Правда»га мақола битиб сарлавҳасини «Матонатли кишилар» деб қўйган эдим. Уларда Мирзачўлда кейинги беш йилликда қилинган ишлар ҳақида гап боради. Мана бугун ҳам Мирзачўлда қилинаётган ва қилинган катта ишлар ҳақидаги ёзувчининг кичик мақоласига ҳам шундай сарлавҳа қўйдим.

Ҳақиқатан ҳам бу ажойиб одамлар Мирзачўлда бошланган қутлуғ ишларни давом эттирмоқдалар. Ҳа, уларнинг деярли ҳаммаси шу иш билан банд. «Главголодностепстрой» бошқармасининг ҳозирги бошлиғи ўзбек Тўхтамиш Боймиров, «Главголодностепстрой»нинг собиқ бошлиғи рус Дмитрий Константинович Терситский ва «Таджикцелинстрой» трестининг собиқ бошлиғи тожик Абдукарим Қосимов ва уларнинг ҳамкасб ўртоқлари эндиликда Ленин мукофотига номзод бўлиб турибдилар.

Мен уларни кўп кўрганман ва яна учрашмоқчиман, мулоқотларимиз улар севган Мирзачўлда бўлади.

Лекин улардан бирини, «Главголодностепстрой»нинг биринчи бошлиғи, бу улкан юмушнинг карвонбошиси, оқсоқоли бўлган Акоп Абрамович Саркисовни энди кўролмайман! Яқин-яқингинада, партия XXIV съезди ишлаб турган кунларда у мени Мирзачўлга таклиф қилиб, машина теримини кўриб кетинг, деган эди. Кузда келиб кўрсамки, Саркисов оламдан ўтган экан. Акоп Абрамович бутун куч-қувватини ўзи севган ишга бахшида этди. Мен уни кўролмадим. Унинг номидаги совхозни кўрдим, холос. Бу янги совхоз янги ерларни ўзлаштиряпти. «Главголодностепстрой»нинг биринчи бошлиғи Саркисов ўз ҳамкасблари билан бошлаган ишни давом эттирмоқда.

Мен ана шу совхозда бўлганимда ҳаёлимга Маяковскийнинг ўттизинчи йиллар қаъридан отилиб чиққан ажойиб мисралари келди. Бу шоирона нидо ҳамма совет кишиларига, уларнинг авлодларига қаратилгандир.

...Бизнинг ҳаммамизга
бир ҳайкал бўлсин
жангларда
барпо этилган
социализм.

«ЛИТЕРАТУРНАЯ газета» № 14
5 апрель 1972 йил.

АХБОРОТ

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

Етуклик белгиси

Йигит-қизлар ўрта мактабни битириш арафасида икки қувончли воқеа билан юзлашадилар. Тантанали суратда топшириладиган етуклик аттестатини олиш бир умрга ёдда сақланса, иккинчиси — воияга етиб Совет Иттифоқи гражданн бўлишдир. Шаҳримизнинг янги «Октябрь» массивида жойлашган 106-мактабда ана шу мавзуларга бағишланган кечалар ўтказиш анъанага айланган. Яқинда мактаб ёшларидан Е. Акромова етуклик белгиси — паспортни оларкан, В. Маяковскийнинг «Совет паспорти ҳақида» шеърини ифодали ўқиб берди. Кечада яна бир неча ёшларга ҳам тантанали тарзда паспорт топширилди.

А. ИСОХОНОВ.

Мармар ҳовузли магазин

Бу магазиннинг фойдаланишга топширилганига кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин тошкентликлар «Марказ-4» кварталидаги «Тирик балиқлар» магазинини яхши билишади. Бино пештоқидаги ўйноқлаб турган балиқнинг рамзий сурати харидорларни чорлайди. Магазин ичкариси ҳам файзли. Деворлардаги манзараларда сув ҳайвонлари олами ўз ифодасини топган. Ўртадаги бежирим мармар ҳовузчада фаввора шарқираб турибди. Деразалар олдидаги аквариумларда олтин балиқлар сузади. Бу ерда ҳамма ишлар механизациялаштирилган. Машиналарда келтирилган балиқлар осонгина махсус мармар арикчаларга оқизилади. Арикча савдо зали билан туташ бўлиб, тирик балиқлар у ерга ўзлари сузиб ўтадилар.

И. ОРТИҚОВ.

Қалъанинг қолдиқлари

Андижонлик қариялар Асакага бораверишда Шўртепа қалъаси — тарихий ёдгорлик борлигини яхши билишади. Бу ерда қурилиш ишлари олиб борилаётганлиги муносабати билан археологлар ҳам тепаликни ўрганишни жадаллаштириб юбордилар. Қадимий Шўртепа қалъаси мустаҳкам қўрғон билан ўралган. Деворининг остки қисми 6 метр қалинликда бўлиб, баландлиги 15 метрга етган. Дастлабки маълумотларнинг кўрсатишича, эрамизнинг I—VIII асрлари даврида қалъа бир неча марта вайрон қилинган ва ҳар сафар ўз ўрнида қайта тикланган.

Қалъа ичи зич иморатлар билан банд бўлган. Очилган ўн беш бинонинг хоналаридан кўплаб уй-рўзғор буюмлари — сопол идишлар, темир пичоқлар, безаклар, шунингдек ярғачоқлар (қўл тегирмони) топилди. Ура ва хумларда сули, буғдой, жўхори дони қолдиқлари аниқланди.

Шўртепа қалъасининг эгалари ўз даврида темирчилик билан шуғулланганликлари ҳам ойдинлашди. VI—VIII асрларда томомила кулга айланган хонадонларнинг деворлари кучли ёнғин таъсиридан сополга айланаёзган. Шўртепада қазиш ишлари олиб бораётган археолог Г. Абдулғозиеванинг айтишича, қалъага ёз ойларида ҳужум қилинган бўлиши керак. Учоқ олдидаги кул уюмидан шафтоли данаги топилгани бу фикрни тасдиқламоқда. Душман ҳужуми шу қадар кутилмаганда юз берганки, ҳатто қозонлардаги тайёр овқатлар ҳам қолиб кетган. Қалъага VIII асрда Фарғона водийсига бостириб кирган араб истилочилари ҳужум қилган бўлиши мумкин. Шўртепа ҳали тўла-тўкис очиб бўлингани йўқ. Бу ердаги турли археологик топилмалар ўлкамиз тарихини ўрганишда ўзига хос бойлик бўлиб қолади.

Р. РАҲМОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» жамоатчи мухбири.

Ирригация қурилишларида

ТАХИАТОШ ГИГАНТИ

Амударё беқарор, асов дарё. Қадим даврлардан бери на табиатга, на инсонга нафи тегди унинг. Нуқул қирғоқларни бузиб, йўлини ўзгартирди, баъзан шаҳар, овулларга аёвсиз йўл солиб, элни хонавайрон қилди, боғ-роғларни, қишлоқларни хароб қилди.

Дарёнинг эски йўлига тўғон солиниб, унинг сувини янги издан оқизиш режалари рўёбга чиқарилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ бўлажак тўғоннинг дастлабки улкан қиёфаси салобат тўкиб турипти.

Буюк иншоотнинг азамат қурувчилари улкан режаларни рўёбга чиқариш учун ҳақиқатан ҳам меҳнатда қаҳрамонлик кўрсатишмоқда. Улар айниқса бу йилги қаттиқ қишнинг аёзли кунларида ҳам ишни бирор дақиқа тўхтатмадилар. Аксинча, бу ерда мардлик ва матонат кўрсатиб мўъжизакор ишларни амалга оширдилар.

Яқинда Тахиатош қурувчилари катта бир довонни босиб ўтдилар. Улар тўғон тубидаги плиталарга бетон ётқизиш ишлари тугалланганлиги тўғрисида ғалаба рапорти беришга муваффақ бўлдилар. Бу эса катта тантанага айланиб кетди. Худди шу куни Тахиатош қурилишининг биринчи кунидан бошлаб ишлаб, кўпчиликка ўз ҳалол меҳнати билан танилган Генжибой Елмуродов учун айниқса қувончли бўлди. У қурилиш пойдеворининг охирги секциясига сўнгги бор бетонни ётқизишга молик бўлди. Коммунист қурувчининг қувончига ҳамма шерик эди. Чунки коллектив ана шу куни катта синовдан ўтиб, муҳим бир ишга якун ясашга мушарраф бўлган эди.

Маълумки, дарёга қурилаётган тўғон уч поғонадан иборатдир. Айни вақтда унинг биринчи поғонасидаги ишлар тўла поёнига етди. «Тахиаташгидроэнергострой» бошқармаси биринчи қурилиш участкасининг бошлиғи Омонгелди Нургалиевнинг таърифига қараганда, иншоот қурилишида ҳар бир киши ўзининг бирор меҳнати билан ҳисса қўшиб, қанчалик хайрли иш қилаётганлигини яхши билади. Шунинг учун ҳам уларнинг ишлари унумли ва баракали бўлмоқда.

Иншоотни барпо этаётган азаматларнинг кўпчилиги ўзининг бой тажрибаси билан намуна бўлаётган кишилардир. Булар ажойиб гидромеханизаторлар, девкор бетончилар, шижоаткор арматурачилардир. Билагида кувват, қалбида олам-олам орзу-умидлар лиммолим тўлиқ ёшлар ҳам улар билан ёнма-ён туриб ишлашмоқда. Уларнинг кўпчилиги Амударё воҳасининг узоқ ва яқин овулларидан ана шу катта иншоот қурилишига келган йигит ва қизлардир.

Мана, Избоскан Холмуродовни олайлик. Қурилишга у Хўжайли районидаги Ленин номли колхоздан келган экан. Оз вақт ичида бу йигитнинг эришган ютуқлари тезда шуҳрат топди. Йигит Тахиатошга келганида у оддий бетончиликка қабул қилинган эди. Лекин, Избоскан эса, ўзининг меҳнати билан тезда коллективда танилди ва уни звено бошлиғи қилиб кўтаришди.

Избоскан бошлиқ звено ўтган йилнинг декабрь ойида ВЛКСМ Марказий Комитетининг вимпели билан мукофотланди. Бу мукофот ёшларнинг азимкор меҳнатига берилган юксак баҳо эди. Бу катта меҳнат самараси ёшларни янада шижоаткорона меҳнатга отлантирди. Комсомол аъзолари Қодир Ешмуродов, Жумабой Урозбоев ва уларга ўхшаш неча ўнлаб фидокор йигитлар бу мукофотни баракали меҳнатда, юриш-туришда тағин ҳам оқлаш учун курашмоқдалар.

Қурилишда Зубайда Гарееванн энг моҳир мастер сифатида танишади. Бунга Зубайда ўзининг ҳалол меҳнати билан эришди. Ҳозир у Хўжайли шаҳар Советининг депутати сифатида ўзига билдирилган юксак ишончни оқлаш йўлида ҳамда жамоатчилик ишларини бажаришда бутун кучини сафарбар этмоқда.

Бундан бир неча кун муқаддам қурилиш майдонида меҳнатда эришилган катта ютуқларга бағишланиб митинг ўтказилди. Бунда қурувчилар янги-янги режаларни белгилаб олишди. Улар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига гидроузелнинг биринчи навбатини 1973 йилнинг 22 апрелида қуриб тамомлашга аҳд қилдилар ва ўз устларига оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Ҳозирги кунда ана шу мажбуриятни бажариш йўлида кураш қизғин давом этмоқда.

Яқин йиллар ичида Амударё тўғони битиб, Тахиатош гидроузели поёнига етади. Шунда қадимий Жайҳун суви инсон азмига бутунлай бўйин эгиб, унга чинакам хизмат қила бошлайди. Дарё атрофидаги ерлар ҳаётбахш обиравондан баҳраманд бўлади. Воҳада янги-янги пахта майдонлари, шолипоялар вужудга келиб, мўл-кўл моддий бойликлар хазинаси очилади. Шунда ҳар йили бу ерларда ўрта ҳисобда 600-700 минг тонна пахта, 300-350 минг тонна шоли ва бошқа экинлар ҳосили ундирилиб, она-Ватанга ҳадя этиладиган бўлади. Бундай кунлар яқин албатта. Бу инсон азмининг ҳамда ҳаётбахш дарё сувининг бирга қўшилиб яратган мўъжизаси бўлиб қолади.

Я. ТОЛИПОВ.

Рассом Николай Корнилов ана шу қурилишда бўлиб, ўз мўйқаламн билан бу ердаги манзараларни қоғозга туширди. Расмларда биринчи қурилиш бошқармасининг звено бошлиғи Избоскан Холмуродов, моҳир мастер Зубайда Гареевалар ҳамда Тахиатош гидроузели бош иншооти акс эттирилган.

ДЕҲҚОН ҚИЗИ

Колхоз пахтазорлари Зарафшон дарёси билан Нурота тоғ тизмалари ўртасига жойлашган. Илгари бу ерлар тўқайзор, юрганн одам қўрқадиган ер эди. Кўпчилик овчилар шу ерга келиб тулки, тўнғиз, силовсин овлашарди. Хозир бу ерлар пахтазор, боғроғларга айланган, йўллар асфальтланган, колхоз қишлоғини шаҳарга қиёс қилгудек.

Ана шу қишлоқда моҳир пахтакор, тажрибали деҳқон, тўқайзордан биринчи бўлиб ер очган бригада бошлиғи Ражаб опа Нуриллаева яшайди.

У ўттиз йилдан бери шу колхоз даласида меҳнат қилади. Яхши ташкилотчилиги, пахта билан тиллаша оладиган азамат деҳқон бўлгани учун уни бригадирликка тавсия қилишди.

— Агар мени шу ишга муносиб кўрган бўлсангиз, раҳмат. Ишончларингизни оқлашга сўз бераман, — деди у.

Шундай қилиб у колхоздаги энг қолоқ бригадага бошлиқ этиб тайинланди. Шу-шу, Ражаб опа енг шимариб ишга киришиб, тезда бригада аъзолари билан тил топишиб кетди. 70 кишилик катта коллективнинг яқин маслаҳатгўйи, жонкуяри бўлиб қолди. Матонат, чидам, куч ва ғайрат билан бригадани олдинга етаклай бошлади. Мана, натижа: 1966 йилда пахта ҳосилдорлиги пландаги 23 центнер ўрнига 30 центнерга етди. Доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги нишонланган юбилей йилида эса 106 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан пахта топширилди. Тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳосилдорлик гектар бошига 40 центнердан ошиб кетди.

— Бу муваффақиятларга қандай эришяпсизлар? — сўрадик Ражаб опадан.

— Биз ҳосилдорликни оширишда, асосан техникага таяндик. Илгари бригадамизда атиги битта трактор ишларди. Ҳозир эса ҳамма иш механизациялашди. Ўтган йили пахта йиғим-терими мавсумида 200 тонна ҳосил машиналар билан териб олинди. Бу жами ҳосилнинг 80 процентини ташкил қилади. Бригадамиз шу йили 61 минг 623 сўм даромад олди. Бу ҳам бўлса яхши иш юритиш, техникадан унумли фойдалана билиш самараси — деди у.

Ражаб опа бригаданинг механизатор Қувват Алиев, сувчи Холбута Ҳомидов, Марзия Мирзаева, Мукаррам Эгамова, Олия Аҳмедова каби илғор аъзолари ҳақида ғурур билан гапириб берди.

Коммунист Ражаб Нуриллаева бошчилик қилган бригада аъзоларининг бу йилги марралари янада улкан. Барча ер экишга тайёр. Техника тезкорлик билан ремонт қилиб бўлинди. Далага маҳаллий ўғит чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаш каби қатор ишлар ҳам муддатидан илгари тугалланди.

Эл эъзозлаётган бу пахтакор аёлнинг эзгулик йўлида қилган меҳнати юксак тақдирланди. Ҳозир унинг кўксини «Ҳурмат Белгиси» ҳамда «Октябрь революцияси» орденлари безаб турибди. Ражаб опа Нуриллаева Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати — халқ хизматкори.

— Мен оддий пахтакорман, — дейди Ражаб опа, — деҳқон қадри шунчалик улуғланган бир вақтда ғайрат кўрсатиб ишламай бўладими, ахир?!

Яқинда бўлиб ўтган ҳисобот сайлов йиғилишида колхоз аҳли уни правление раислигига сайлади. Ҳа, касбини улуғлаган киши эл назарида ана шундай обрў-эътибор орттиради, халқнинг ишончига сазовор бўлади.

Ҳ. ОЧИЛОВ,
Навоий район, «Москва» колхози.

ПАРИЖДАН КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

Париж кенгаши раиси Жан Шериу Тошкентдан жўнаб кетиш олдидан журналистларга бундай деди: «Совет Иттифоқига қилган визитимиз фақат бизнинг мамлакатларимиз учунгина эмас, балки бутун дунё учун катта аҳамиятга эга бўлган Франция — Совет дўстлигини янада ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга кўмаклашади деб ишонамиз». Жан Шериу бошчилигидаги Франция пойтахти кенгашининг делегацияси бир неча кун Ўзбекистоннинг ҳаёти билан танишиб чиқди.

Париж кенгаши делегациясини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри М. Турсунов қабул қилди.

(ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ДОНГДОР МАККАЖЎХОРИКОРЛАР ҚАНИ?»

Газетамизнинг шу йил 1 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада республиканинг бошқа айрим районлари ва хўжаликлари каби Пайариқ районидаги Охунбобоев номли совхозда ҳам илгари маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирилгани, бу ерда мўл ҳосил усталари меҳнат қилгани, лекин кейинги вақтда маккажўхорига эътибор сусайтириб юборилиши натижасида унинг ҳосилдорлиги кескин камайиб кетгани кўрсатилган эди. Пайариқ район партия комитетидан бундай жавоб олинди: мақола совхоз партия комитетининг кенгайтирилган йиғилишида атрофлича муҳокама қилинди. Йиғилишда хўжаликнинг бош мутахассислари, бўлим бошқарувчилари, маккажўхоричилик бригадаларининг бошлиқлари, фермаларнинг механиклари, цех партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этишди. Мақолада келтирилган фактлар тўғри. Ҳақиқатан совхозда маккажўхори ҳосилдорлиги камайиб кетган. Бунга йўл қўйган бўлим бошқарувчилари ва мутахассисларига партия жазоси берилди. Илғор тажрибани қўллашга бефарқ қарагани ва ҳосилдорлик камайиб кетишига йўл қўйгани учун маккажўхоричилик бригадасининг бошлиғи Абдужаббор Беркинов вазифасидан бўшатилди. Совхозда иккита маккажўхоричилик бригадаси ташкил этилди ва уларга ўрта маълумотли коммунистлар Қаюм Сатторов ҳамда Яхшилик Беркинов ўртоқлар раҳбар қилиб тайинланди.

Совхозда бу йил 420 гектар майдонга маккажўхори экиш, уни агротехника қоидалари асосида сифатли парвариш қилиш ва гектаридан ўртача 400 центнердан силосбоп кўкпоя олиш мўлжалланмоқда. Шу мақсадда маккажўхоричилик бригадаларига етарли миқдорда техника, ишчи кучи ва минерал ўғитлар ажратиб берилди. Район партия комитетининг бюросида барча хўжаликлардаги маккажўхоричилик бригадаларининг бошлиқлари қайта кўриб чиқилди ва тасдиқланди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

КОНСОЙ КИШИЛАРИ

ОЧЕРК

— Тўйдим, кетаман. Олтин тўкса ҳам туролмайман, — соч-соқоли ўсиб, олача тўнидан ботқоқ ҳиди келиб турган Тўлебой этагини қоқиб, қамишзордан оғир судралиб уватга чиқди.

— Қаёққа кетасиз. Нима бўлди сизга, — Жумабой тизза бўйи ўсиб, намиқиб турган майсазордан кўтарилиб, лаби қуришиб, пешанаси тиришиб турган Тўлебойнинг ёнига битта-битта юриб келди, — айтинг нима гап ўзи?

— Кетаман, жиян. Зовури жонга тегди. Яна пича юрсам ёввойи бўлиб кетаман, — шовуллаб турган қамишларнинг ханжар баргларига тикилиб, ҳорғин нигоҳини кўкка кўтарди Тўлебой,— қара, ўрдак учди. Тулки чўчитди. Ёввойи жой. Бизнинг Устукда эса шу вақтда какликлар сайраяпти. Ҳаммаёқ лолазор.

— Чўчидингизми? Зовурлар қийнаб қўйдими? Майли ўша лолазорга боринг, — Жумабой эгилиб, елкасига тегиб турган қамиш баргини узиб, унинг тиканли қиррасига тикилиб, юрагидаги бор гапни айтди, — мен шу ерда қоламан. Қаранг, қамиш шовуллаяпти, бир-бирини қувлашиб, ўйинга тушаётгандай. У сувли ерда ўсади. Сув бор жойда инсон яшайди.

Тўлебой мийиғида кулди: — Сув дейсан, қани сув! Машинада сув ташиб, қамишкапада умринг ўтаяпти. Хотининг Омонгул ҳам роса қийналиб кетди-ку, челак кўтариб, чақиримлаб йўл босади. Унга жонинг ачисин. Ўйлаб кўр. Кўнсанг бирга кетайлик.

Жумабой бошини кўтариб, тепаликдаги капага қаради. Хотини ивирсиб, қозон қайнатяпти. Парча гулли қирмизи куйлагининг енгларини шимариб олган, узун сочларини бошига чамбарак қилган. Нимаси ёмон. Бу аҳир ҳаётнинг боши-ку. янги жой, янги рўзғор баҳор эмаски, ўз-ўзидан гуркираб-яшнаб кетаверса. Тўғри, ҳар нарсанинг мавриди бор. Лекин аввал ҳаракат, кейин баракат деганлар. «Кетмайман!» деди ичида Жумабой. Сўнг ўрнидан дадил қўзғалди, — йўқ, амаки! — Жумабой кетмонини кўтариб қамишзор оралаб, зовур қазилаётган жойга кетди. Амаки уватда қолди.

Кучли шамол кўтарилиб, қамишлар шовуллай бошлади. Олам бу ерда жонсарак, ҳар бир жонивор ўзини хавотирда ҳис этади. Омонгул сатилчада овқат кўтариб келиб қолди. Жумабой умр йўлдошига пешвоз чиқиб, унинг қўлидан сатилчани олиб ерга қўйди. Сўнг лой-балчиқ тегиб, қорайган қўлини зовур сувига ювиб, овқатга тутинди.

— Амаким қанилар. Нега чақирмаяпсиз? — сўради Омонгул эрига чойгумдан нимкосага чой қуйиб узатар экан.

— Кетди...

— Нима, қаерга кетдилар?

— Устукка!

— Йўқ-е, бизни ташлаб-а?

— Ҳа, бизни ташлаб... Бу ер тўғри келмапти.

— Қийин-да, уларга... — Омонгул нон синдириб яна сўзлади, — бизларга ҳам... қанақа жойга опкелдингиз?

— Осон жой қайда. Сенга айтувдим шекилли. Ҳа, тўқайга борамиз. Ер очиб, кейин уй қуриб яшаймиз девдим. Ҳозир капахоним — ҳапақонимсан, — деди Жумабой, сўнг бошини кўтариб тўқайга қараб, жилмайди. — Ҳозир сен бу ердан чўчияпсан. Кўрасан, эрта-индин антиқа жой бўлади. Ўшанда сен капахоним эмас, данғиллама уйнинг бекаси бўласан, хотинжон.

Омонгул ниҳол қаддини ростлаб, меҳр билан эрига қаради;

— Аврашга ҳам устасиз, — ўрнидан қўзғалиб сатилчани қўлига олди, — мен кетдим, қизлар билан қамиш ўрамиз.

— Яхши, — деди Жумабой. Ўзи эса зовур томонга юрди. Анча наридан бир нарса эсидан чиққандай хотинига ўгирилди.

Қўлидаги бўш сатилчани зовур сувига ювиб, Омонгул ўрнидан туриб эрига қаради-ю, унга жавоб қайтармади. Бўш қўлини бошига кўтариб, тўпидан ажралган кокилини ўз жойига маҳкамроқ ўрнатиб қўйди. Сўнг тиканли қиёқзор оралаб тепада тиккайган капахонаси томонга тез юриб кетди. Унга йўл-йўлакай қараб, ёпишқоқ ботқоқ устидан вазмин юриб борар экан, Жумабой «хотиннинг гапи рост, чиндан ҳам қийин жойга келиб қолдик» деб ўйларди. «Дунёда шунақа одам яшамайдиган, чекка жойлар ҳам бўлар эканда» дерди у. Қаёққа қарасанг қамишу тўқай. Кимдир унга кечаси гулхан ёнида «бу бир вақтлар тўнғизу йўлбарсларнинг макони бўлган» деган эди.

Жумабой ҳозир йўлбарслар даврини эслamади. У зовурга тушиб, оғир, ёпишқоқ лойни тепаса ирғитар экан, амакиси Тўлебойни ўйлади. «У ҳозир қаерда? Кетиб қолдими? Ёки ўз фикридан қайтдими? Ишқилиб, қайтган бўлсин. Қайтмаса Жумабой уялиб қолади. Ўзи аҳир комсомол аъзоси. Ҳамқишлоқларини ташвиқот қилиб, Устукдан, Нурота тоғлари орасидан Бекобод районининг чекка Чаноқ тўқайзорларига кўчириб келтирди. Ҳа, шундай бўлди, уч қишлоқ аҳолиси ота-боболари ўтган уй-жойларини ташлаб бу ерга кўчиб келди. Ҳамма лой кечиб, қамиш ўриб ётибди. Шундай нозик бир пайтда сардор комсомолнинг амакиси дўсту ёрларини ташлаб кетиб қолса нима бўлади?»

Оқибати хунук бўлди. Тўлебой кечаси ёнига Орзимурод деган шеригини олиб йўлга чиқди. Ҳеч ким билан хайрлашмай Бекободдан Нуротага кетиб қолди. Жумабой дардини ичига ютиб қолди. Одамлар юзига қаролмай қолди. Лекин унинг кўнглини ўзи билан бирга Устукдан бирга кўчиб келган дўсти комсомол аъзоси Мирзо Нормуродов кўтарди, — амакинг кетган бўлса, кетаверсин. Куйинаверма. Чўчиган одам иш бермайди. Бу ер Мирзачўлнинг бир чеккаси. Мирзачўлни кўр. Таниб бўлмайди, сепли келинга ўхшайди. Биз ҳам бу ерни эпақага келтириб оламиз.

Жумабой Мирзога ялт этиб қаради, қувониб жилмайди, гўё дўсти унга йўқолган нарсасини топиб бергандай кўриниб кетди. Фавқулодда ғайрат билан зовурдан палахса-палахса намхуш тупроқни тепага зарб билан ирғита бошлади...

Зовур иши чўзилиб кетди. Олдинда эса 1951 йилнинг баҳори чеҳра очиб, эшикдан мўралаб турарди. Жумабой ҳар куни тонг қоронғисида кападан кўтарилиб, қош қорайганда ҳилвираб турган яна ўша қамиш капасига зўрға етиб келарди. Омонгул эрига ачиниб, уни Тўлебой амаки кетган қишлоққа ундагиси келди. Лекин турмуш ўртоғининг бир сўзлилигини ўйлаб шаштидан қайтди, Бир куни Жумабой иситмалаб ётиб қолди. Омонгул эрига «қишлоққа бориб, ўша ерда даволансангиз бўлмайдими» деб қолди. Иситма алангасида ётган Жумабой «дўхтирни чақир» деди. Тез орада врач етиб келди. Кўриб дори-дармон бериб, кетди. Сўнг ҳамқишлоғи Мирзо келди. У зовурнинг битганлигини айтди.

Эртаси куни Жумабой ўрнидан қўзғолиб, хотинига тетикланиб гапирди. — Энди қамишни куйдириб шудгорни бошлаймиз. Пахта экамиз.

— Пахта экамиз... — Омонгул шу сўзни айтди-ю, эрига савол нигоҳи билан қаради, — экиб кўрмагансиз-ку?

Жумабой бетоблигини унутиб, пахтани ўйлаб кетди. Қизиқ, ғаллакор эдим, бугун пахтакорман. Хотин, қани, рост гапни айт, шу тўқайзорда пахта ундира оламизми? деб хотинига маслаҳат ташлади у.

Омонгул эрининг ёнида тикка туриб тўқайга қаради. Паст-баланд тепаликлар орасида тўқай шовуллайди, ваҳима кўтариб, қайсар кўринади,— тўқайга ўт қўйиб, шудгор қиламиз деяпсиз, зора бахтимиз кулиб пахта униб қолса...

— Барака топ, дилимдаги гапни топиб айтдинг, хотин. Пахта унади, албатта. Ғаллакор комсомол аъзоси Жумабой бу йилдан бошлаб коммунист пахтакор Жумабой бўлади. Сен ҳам илғор теримчилардан бўласан, — Жумабой бу сўзларни яйраб, тетикланиб, хурсанд гапирди. Сўнг капани кўздан кечириб, сўзида давом этди, — хотинжон, шу капа менга ёқиб қолди.

— Нимаси ёқиб қолди. Бир умр капада яшагин демоқчимисиз? — ҳайрон бўлиб сўради Омонгул.

— Йўқ-е, ундай деяётганим йўқ. Шу капамиз ўрнида янги уй қурсак қандай бўлади?

Омонгул ўйланиб қолди, — бу ерда сув йўқ-ку. Қаердан оламиз. Сув бўлмаса, унда...?

— Пахтага сув келади-ку!

— Ёзда келади, қишда-чи?

— Қишда... ҳа, қишда бу ерга сув келмайди. Каналлар қурийди. Гапинг тўғри, унда нима қиламиз?

Жумабой эртаси куни совхоз идорасига борди. Сув масаласини ўртага қўйди.

— Тайёргарлик кетяпти. Мутахассислар келади. Артезиан қудуғи кавлаймиз, — дейишди идорадагилар.

Жумабой уйига хушхабар билан қайтди.

Бир куни қудуқ қазувчилар келишди. Улар бир-икки жойни пармалаб, машиналарини гуриллатиб кавлаб кўришди. Сув чиқмади. Бошқа бир жойни кавлашган эди, бир тегирмон сув отилиб чиқди. Булоқ атрофи одамга тўлиб кетди. Ёш болалар шаталоқ отиб, чўмилишиб қолишди. Хотин-халажлар янги чашма худди бирдан қуриб қоладигандай бор идишларини тўлдириб кета бошладилар.

Қайнар булоқ эса, зўр куч билан шиддатли отилиб, пастқам жойлардан жилдираб оқа бошлади. Жумабой турмуш ўртоғининг ёнида хурсанд турарди, — буни қара, ризқимиз қанақа экан, мусаффо сув капамиз ёнидан ўйноқлаб оқяпти-я. Энди капа ўрнида данғиллама уй қурамиз, хотин.

— Данғиллама уйнинг ўзи бўладими? — Омонгул янги рўзғор қурганликларини, бунинг устига қўри-қутнинг чўғи озлигини эслатди.

— Бўлади. Ҳаммаси бўлади. Биз совхозга кўчиб келдик. Давлат бизга ёрдам беради. Уй қурамиз.

Жумабой айтганидай улар рўзғори эл эътиборидан четда қолмади. Капа ўрнида янги уй тикланди. Устукдан кўчиб келган бошқа хўжаликлар ҳам уй-жойлик бўлишди. Артезиан чашмаси бўйлаб Консой қишлоғи қад кўтарди.

Қишлоқ қирда ярқираб кўриниб қолди. Лекин қамишзор ўжарлигини енгиш осон бўлмади. Трактор солсанг ютаман дейди, юрсанг оёғингдаги этигингни ечиб оламан дейди. Ўз номига яраша ботқоқ жой.

— Зовур зўр нарса экан. У жонга оро кирди. Ундан сизот сувлари тўлиб оқди. Ер ўзини тиклаб олди. Унга трактор тушди, — Жумабой дала айланиб, пахта учун ажратилган ерларни кўздан кечириб юрар экан, шериги Мирзо Нормуродовга хурсанд гапирар эди.

Наврўз маҳали бошланди. Кечаги қамишзор ўрнида ерга биринчи чигит қадалди. Жумабой «универсал» кетидан сеялка ишига разм солиб борар экан, севинчини қалбига сиғдиролмасди. Янги ерлар яшил тусга бурканяпти. Бу кўҳлик кўкламда ўзини янги олтин баҳори билан табриклаётгандай мусаффо осмонда, шундоққина тепасида хушхон жўр завқ билан тўлиб-тошиб сайрарди. Шабада қанотида Ёнтоқ лолазорларидан эсган мушки анбар далада ишлаётганлар димоғларини маст айлаб ўтарди. Бутун олам баҳор ташвиши билан банд.

Ҳадемай, чигит ҳам униб чиқди. Жумабой тажрибали пахтакорларни ёнига олиб, ғўза парваришига киришди. Улардан ягана, чопиқ, культивация, суғориш ва дорилаш йўлларини ўрганди. Сўраб зерикмас, юриб чарчамас эди у. Чунки ҳар бир туп ғўза уни кутиб, унинг қўли ва юрак меҳрига маҳтал.

Кутилмаганда сел ёғди. Униб чиққан карталарнинг бир чеккасини сув ювиб кетди. Карта этагидаги чуқурлик ботқоққа айланиб, у ерда митти ғўза кўчатлари уйилиб қолди. Жумабойнинг юраги куйиб кетди. «Бу нимаси» деб бошини қаёққа уришини билмасди. Сел ювиб кетган жойлар қайта экилди. Ғўзалар паст-баланд ўса бошлади. Бу аҳвол йил охиригача давом этди. Ҳар гектар ердан 8 центнердан хирмон кўтарилди. Янги ердан бундай кам ҳосил кўтариш кишига кор қилади-да. Жумабой янги йилни янги умид билан кутиб олди. Ўғил кўрди. Исмини Очил қўйди. Бахтинг шу Консойда очилсин деди.

Ҳар янги йил унинг умр йўлида, пахтачилик касбида янги довон ошиш йили бўлди. Жумабой қийинчиликларга дуч келганда Устук қишлоғини ўз бағрига олган Нурота тоғларини кўз олдига келтирарди. Ёшлик йиллари ўша сарбаланд тоғларда ўтган. Бир тоғдан бир амаллаб ўтилса, иккинчиси йўлингни тўсиб чиқади. Ўтмасанг уйга ҳам, яйловга ҳам етолмайсан. Қимирлаган қир ошар деб бекорга айтмаганлар. Мана, йигирма йилдирки, Жумабой ака Бекобод тўқайзорларида қимирлаб, Консой ерларини эпга келтириб, ҳақиқий Консойга айлантириб юрибди.

Ўтган йили пахта ҳосили ёмон бўлмади. Лекин қурғоқчилик анча шошилтириб қўйди. Бунинг устига Бекобод шамолини айтмайсизми. Айни баҳорда шамол қайсарлиги бошланиб, ернинг намини қочирди. Бир вақтлар ҳамма ёқни заҳ босиб, сизот сувлари шарқираб оқиб ўтган ерлар ёзги саратон оловидан қақради-қолди. Шундай кезларда роса югур-югур бошланди. Артезиан сувларининг бир томчиси ҳам нобуд қилинмай, чаноқ йўлига оқизилди.

Яна хирмон кўтарилди. Консой «оқ олтин»лари ярқираб, ҳаммани ўзига имларди. Бир маҳал Устукдан Тўлебой амаки келиб қолди. Уч-тўрт кун меҳмон бўлиб қишлоқни, устод Ойбек номига қўйилган совхоз хўжаликларини, далаларни айланди. Мирзо бўлимга, Жумабой бригадага сардор бўлибди. Йўлда пахта карвонларини кўрди. Танишларнинг хонадонларида меҳмон бўлди.

Тўлебой амаки жияни Жумабойнинг катта хонадонига кўз югуртириб, ўйланиб алланарсаларни фикр қилиб юрадиган бўлиб қолди. Жумабой келганига йигирма йил бўлди. Келганида келин билан бир ўзи эди. Энди-чи, унинг хонадони тўққиз кишига етибди. Капа ўрнида данғиллама уйлар савлат тўкиб турибди. Жумабойнинг тўнғич ўғли Очил йигит бўлиб, Равшаной деган қизга уйланибди. Очил пахта териш машинасини бошқариб юрибди. Бир ўзи икки ой мобайнида 200 тонна пахта терибди. Келин эса 9 тонна пахта терибди. Дадамуродчи, у Жумабойнинг ўртанча ўғли. У ҳам акасидан қолишмайди. Жумабойнинг ўзичи. Уни ҳамма «қирқцентнерчи саркор» дейишади. Хотини Омонгулчи. У ҳам пахтакор, даладан бери келгиси келмайди. Нега ҳаммаси далада? Уйида ким қолади?

— Уйида ҳам ўзимиз. Уйларимизни айланиб кўринг амаки, нимадан камчилигимиз бўлса айтинг, — Жумабой амакисини бир маҳал ёввойи жой деб ташлаб кетган Консой ерларини сайру саёҳат қилишга ундарди.

Тўлебой ака қўлини орқасига қилиб Жумабой ҳовлисини, унинг ўғиллари Очил ва Дадамуродларнинг уйларини айланиб кўрди. Уйларда бўлганида остонадан тортиб, таҳмончагача бўлган барча буюмларни разм солиб алланарсаларни чамалаб, ҳайрон бўлиб тўлқинланиб юрди. Ҳар уйда юмшоқ мебеллар, телевизор, радио, холодильник, бадастир уй жиҳозлари. Кўз ярқирайди. Оғилда мол-ҳол дегандай. Эшик олдидан мусаффо чашма шарқираб оқиб турибди. Қамишлардан нишон қолмабди. Қамишлар ўрнида мевазор боғлар, кенг пахта ерлари пайдо бўлибди. Тўлебой ака буларнинг ҳаммасини айланиб кўрди. Нафасини ичига ютиб, индамай юрди. Бу жиян иродасига тан бериш эди. Бундай одамлар асло кам бўлмайди. Консой ерлари Тўлебой акага эртакка ўхшаб кўринди. У ҳозир Устук лолазорларини эмас, Консой олтинзорларини ўйлаб, жиянининг табаррук уйига қадам қўярди.

НАЗАРМАТ.

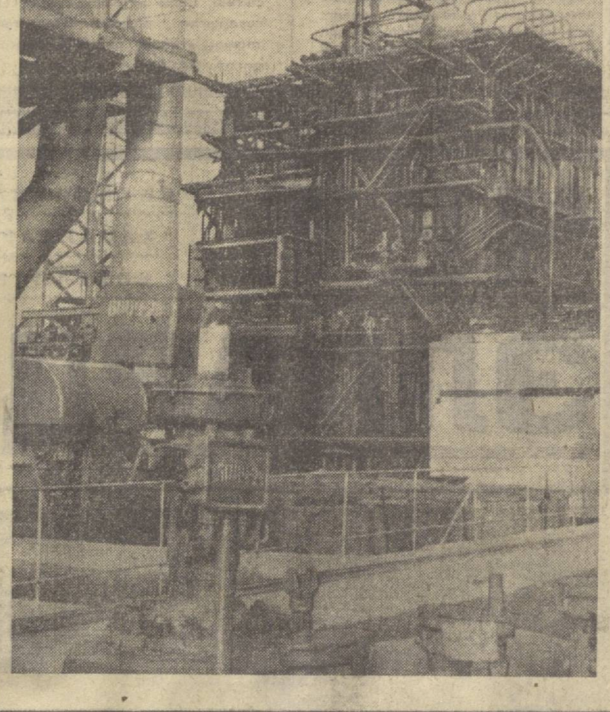

БУХОРО ОБЛАСТИ. Навоий ГРЭСи энергетиклари нурхонани кенгайтириш ва қувватини янада ошириш борасида тинмай ғамхўрлик қилаётирлар. Яқинда монтажчилар яна бир буғ ишлаб чиқарувчи қозон агрегатини ва 50 минг киловатт қувватли турбинани фойдаланишга топширдилар. Шу билан станциянинг электр энергия ишлаб чиқариш қуввати 820 минг киловаттга етди. Шу кунларда электр узатиш линиялари ГРЭСдан Бухоро ва Самарқанд корхоналари ҳамда қурилиш ташкилотлари томон чўзилиб бормоқда. Суратларда: (юқоридан пастга) 1. ГРЭС партком секретари Я. Сметанкин ва қозон-турбина цехи катта мастери Е. Евтушенко ўртоқлар навбатдаги вазифалар ҳақида фикрлашиб олмоқдалар. 2. Соатига 420 тонна буғ ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган қозон агрегатининг умумий кўриниши.

Б. МЎМИНОВ фотоси.
(ЎзТАГ).

МЎЛ ОЗУҚА УЧУН

Оҳангарон районидаги «Олмалиқ» совхози ғаллачилик ва чорвачиликка ихтисослаштирилган. Хўжалик чорвадорлари ем-хашак экинлари майдонини кенгайтириш, ҳосилдорликни оширишда катта ишлар қилмоқдалар. Шу йил Раҳматулла Абдухолиқов бошлиқ бригадада 50 гектар янги ер ўзлаштирилиб ғалла экилди. Чорвадорлар қисқа фурсатда 40 гектар майдонга маккажўхори билан бедани аралаштириб экдилар. Гектаридан камида 400 центнердан силосбоп кўкпоя ва 50 центнердан дон олиш кўзда тутилмоқда. Поя билан бедадан аралаш силос тайёрланади.

Оҳангарон тоғ бағри зонаси, доим шабада эсиб туради. Бундай шароитда деҳқонлар жуда ҳушёр бўлишлари, ердан намнинг кўтарилиб кетишига йўл қўймасликлари зарур. Улар шуни эътиборга олиб,дон-дуккакли экинлар, беда экишни тезкорлик билан ўтказмоқдалар. Бу ишда Маҳкам Иброҳимов, Қушназар Омонов, Маразоқ Мадалиев каби тажрибали деҳқонлар намуна кўрсатиб ишламоқдалар.

Ж. НОМОЗБОЕВ,
Ю. ЗИЁДОВ.

Менингококк инфекциясидан сақланинг

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

ШИФОКОР МАСЛАҲАТИ

Менингококк инфекцияси, яъни менингит оғир юқумли касаллик бўлиб, бу дардга кўпинча болалар чалинади. Касаллик мия пўстлоғини турли даражада зарарлайди.

Юқумли менингит кейинги вақтларда дунёнинг кўпгина мамлакатларида, шу жумладан, бизнинг мамлактимизда ҳам тарқалди. Касалликнинг сабаби шар шаклидаги майда микроблар бўлиб, уларнинг бир қанча турлари (А, Б, С, Д) мавжуд. Касаллик юққандан сўнг унинг инкубация даври 2—10 (кўпинча эса 4-6) кун давом этиши мумкин. Касалликнинг белгилари ҳам хилма-хил. Менингококк болаларга ва катталарга юққачдан сўнг, бурун ва томоқ шиллиқ пардалари шамоллайди. Айниқса, бу микроб тез-тез тумов, ангина бўлиб турадиган ҳамда юқори нафас йўллари ҳадеб дардга чалиниб турадиган кишиларда тезда ривожланади. Бунда беморнинг бурун ва томоғи қурийди, бурнидан нафас олишда қийналади, боши оғрийди ва айланади. Айрим кишиларда эса иситма 37,5-38 даражага кўтарилади. Бундай беморлар атрофдагиларга ҳам ўз касалини юқтириши мумкин. Шунинг учун уларни алоҳида хонага ётқизиб, даволаш зарур.

Айрим кишиларда эса менингококк инфекцияси оғир ўтиб, бунда уларнинг мия пўстлоғи қаттиқ зарарланади. Одатда касаллик бирдан бошланиб, соғлом юрган одамнинг тўсатдан эти увишиб, тана ҳарорати 38-40 даражагача кўтарилади, чидаб бўлмас даражада бош оғрийди, қайд қилади. Бемор нотинч аҳволга тушиб, сал нарсага асабийлашади, ёмон ухлайди, ёш болалар эса ниҳоятда йиғлоқи бўлиб қолади. Баъзан алаҳлаш ҳоллари ҳам учрайди. Айрим беморларнинг баданига қизил доначалар тошиб кетади. Ана шу белгилар сезилганда ўша заҳотиёқ врачга мурожаат қилиб, ўз вақтида даволанилмаса касаллик ниҳоятда тез авж олиб, бемор ҳушини йўқотади, томири тортишиб қолади, кейинчалик жуда оғир оқибатлар ҳам келиб чиқиши мумкин.

Шундай қилиб, менингококк инфекцияси турли хил формада яъни киши унчалик аҳамият бермайдиган белгисиз формадан тортиб, мия пўстлоғининг оғир зарарланиши сингари оғир формада ҳам учраши мумкин экан. Бу касаллик билан оғришга, асосан, кишиларнинг ўзи сабабчи бўлади. Яъни касаллик ўзаро гаплашганда, акса урганда ва шунга ўхшаш ҳолларда бир кишидан бошқа кишига юқади. Менингококк инфекцияси даврий, мавсумий хусусиятга эга бўлиб, яна қайтарамизки, кўпроқ болалар орасида учрайди. Аксари ҳолларда 14 ёшгача бўлган болалар бу касалликка кўпроқ йўлиқади. Медицина фанининг кузатишига кўра, касаллик ҳар 10-15 йилда ва ҳатто ҳар 25 йилда қайталаниб туради.

Менингококк инфекцияси кишилар организми толиққан шароитда, намлик кучайганда, ҳаво ифлосланганда тез кўпайиб кетади. Шу сабабли ҳам ишлаб чиқариш коллективларида, мактаб ва мактабгача муассасаларда касаллик бир одамдан иккинчи одамга тез ўтиб, авж олиб кетиши мумкин.

Бу юқумли, хавфли дарднинг олдини олиш учун комплекс тадбирларни амалга ошириш зарурдир. Бу тадбирлар қуйидагилардан иборат. Менингококк инфекциясига қарши кураш олиб боришнинг бош йўли — касалликни ўз вақтида аниқлаш ва беморни шифохонага ётқизиб, даволашдан иборатдир. Ана шундай қилингачда, касалликнинг соғлом кишиларга ҳам юқишининг олди олинади. Шунинг учун ота-оналар ва болалар муассасаларининг ходимлари болаларда касалликнинг дастлабки белгилари ёки шу касалликка шубҳа туғилганда ўша заҳотиёқ врачга мурожаат қилишлари даркор. Умуман, боланинг инжиқлиги кўпайса, иситмаси кўтарилса, бош оғригидан шикоят қилса, бурни битса — бу белгиларга асло бефарқ қарамаслик, унинг сабабини аниқлаш керак. Бу гап катталарга ҳам тааллуқлидир. Киши шамолласа «тумов бўлдим-да», деб юриб, врачга учрашмаслик, охири қайтариб бўлмас ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин.

Беморни алоҳида хонага жойлаштириб, унинг идиш-товоғи, сочиқларини алоҳида қилиб қўйиш керак. Хонани эса тез-тез шамоллатиб туриш тавсия этилади. Болаларни ўпмаслик, бирга олиб ётмаслик зарур. Боғча ва яслиларда болаларни ухлатганда улар бошларини бир томонга қўймаганлари маъқул. Яна қайтарамизки, хонани тез-тез шамоллатиб туринг. Чунки, менингококк микроби тоза ҳавода бир зумда ҳалок бўлади. Болалар очиқ ҳавода кўпроқ юришлари, уларнинг организмида ҳар қандай касалликка қарши курашиш қобилияти етарли бўлиши учун ҳар доим яхши овқатланиб юришлари керак.

Ташқи белгилари сезилмайдиган менингит билан оғриган кишилар, айниқса, болалар орасида шу касалликни юқтириш хавфини кўпроқ туғдирадилар. Шунинг учун ҳам менингит касаллиги билан оғриган кишиларнинг бутун хонадони яхшилаб текширувдан ўтказилиши лозим. Бундан ташқари бемор билан муомалада бўлган бошқа ҳамма кишилар ҳам врач кўригидан ўтиши зарур. Менингит микробини ташувчи кишилар агар болалар муассасаларида ишласа, улар ўз вазифаларидан вақтинча озод қилинадилар. Яна шуни таъкидлаш кераки, ҳозирги кунда юқори нафас йўллари шамоллаган болаларни, албатта, синчиклаб текширувдан ўтказиш лозим.

Менингококк инфекциясининг тарқалиши устидан кузатув олиб бориш натижасида шундай ҳулосага келиняптики, бу касаллик жамоат жойларида (кутубхоналар, ошхоналар, кино-театрлар ва ҳоказо) кенг тарқалмоқда. Шунинг учун бундай жойларда санитария-гигиена қоидаларига тўла риоя қилиниши зарур.

И. МУСАБОЕВ,
СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

ГЕРБИЦИДЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СоюзНИХИ, САИМЭ ва Ўсимликларни ҳимоя қилиш институти олимлари ҳамда мутахассисларининг ТАВСИЯЛАРИ

◆ ◆

Республикамиз хўжаликларида бегона ўтларга қарши кураш соҳасида агротехника тадбирлари билан бирга, гербицидлардан ҳам кенг фойдаланилмоқда. Бу йил 560 минг гектар майдондаги ғўзани гербицидлар билан ишлаш кўзда тутилган.

Пахта далаларини бир йиллик ва кўп йиллик бегона ўтларга қарши ишлаш мақсадида республикамизга которан — гербицидлар келтирилмоқда. Которан — оқ тусли порошок бўлиб, сувда яхши ивийди. Тажрибалар кўрсатишича, ана шу гербициддан фойдаланилганда, пахта далаларида бегона ўтлар икки баравардан кўп камаяди ва чопиқ ишларида қўл меҳнати анча кам сарфланади.

Котораннинг самарадорлиги ва бегона ўтларни йўқотишга таъсир кучи бир қатор факторларга, чунончи, препаратни сарфлаш нормасига, тупроқнинг механик таркибига, унда органик модданинг кўп ёки озлигига, тупроқнинг намлигига ва айниқса бу препаратлар қўлланилгандан кейин бўлиб ўтган ёғингарчиликларнинг миқдорига боғлиқдир.

Которан чигит экиш билан бир вақтда сув суспензияси кўринишида ерга солинади ва қатор ораларининг ҳимоя зонаси ана шу суспензиялар билан 25-30 сантиметрда ишланади. Чунки которан сувда тез эримайди.

Одатда чигит 4 сантиметр чуқурликка экилади, бегона ўтларнинг уруғи эса 0-2 сантиметр чуқурликдан ўсиб чиқади. Шу муносабат билан тупроқ устки қатламининг которан суспензияси билан қопланиши бу препаратнинг бегона ўтларга таъсирини кучайтиради. Униб чиқаётган чигит эса анча пастда бўлганлиги сабабли гербициддан зарарланмайди.

Тупроқнинг 0-5 сантиметр қатламида нам етарли миқдорда бўлган тақдирда которан бегона ўтларга кучлироқ таъсир кўрсатади.

Бу йил баҳор анча кечикиб ва ноқулай келди. Ёғингарчиликларнинг тез-тез бўлиб туриши ҳамда ҳаво ҳароратининг пастлиги дала ишларини ҳам бирмунча орқага суриб юборди. Синоптикларимиз апрель ойида ҳам дала ишларини ўтказишда бирмунча қийинчиликлар рўй бериши мумкинлигини тахмин қилишяпти. Апрель ойининг айрим кунларида ёғингарчиликлар одатдагидан анча кўп бўлади. Шунга кўра, ёғингарчиликлар миқдорини ҳисобга олиб, которандан қатъий табақалаштириб фойдаланиш талаб этилади.

Которанни қуйидаги нормага асосланиб ишлатиш тавсия этилади. Енгил тупроқли ерларда ёғингарчиликлар нормаси одатдагидек бўлган районларда ҳар гектар пахта майдонига 1,3 килограммдан, сел ёққан кезларда эса — гектарига 1 килограммдан кўп бўлмаган миқдорда солинади. Оғир тупроқли майдонларнинг ҳар гектарига ёғингарчиликлар нормаси одатдагидек бўлганида 1,5 килограммдан, сел ёққан кезларда — гектарига 1,3 килограммдан берилади. Которанни сарфлаш нормаси препаратларда кўрсатилган.

Бухоро, Сурхондарё ва Қашқадарё областларининг жанубий районларида тупроқда нам оз бўлган тақдирда ва ёғингарчиликлар кам бўлган пайтда которан нормасини 20-25 процент кўпайтириш лозим. Чигит экиш пайтида ерга гербицидлар солиш учун сеялкага тиркалган ПГС-2,4А маркали мосламалар қўлланилади.

Бу мосламалар икки моделда ишлаб чиқарилган. Қатор ораларини 60 сантиметр қилиб чигит экиш учун ПГС-2,4АI СТХ-4 сеялкаси комплекти билан ишлатилади. Қатор ораларини 90 сантиметр қилиб экиш учун эса ПГС-2,4II СЧХ-4А сеялкаси комплекти билан бирга ишлатилади. Юқорида кўрсатилган мосламалар етишмаган хўжаликларда ерга гербицидлар солиш учун ОТН-8-16 машиналаридан фойдаланиш мумкин. Бу машиналарни ишга туширишдан олдин агрегатларни регулировка қилиш талаб этилади. Чунончи, резервуарлари тоза сув билан тўлдирилади, контроль текширишдан ўтказилади, насос текшириб кўрилади ва ҳоказолар.

Ҳар бир гектар пахта майдонига сарфланадиган суюқлик напор тармоғидаги эритманинг босимига ва агрегатнинг қайси тезликда юришига боғлиқ бўлиши керак. Қатор оралари 60 сантиметр қилиб чигит экилган тақдирда ҳар гектарга суюқлик нормаси 200 литр қилиб олинганида, агрегатнинг юриш тезлиги соатига 6 километр бўлиши ҳамда ҳар бир наконечник орқали минутда сарфланадиган суюқлик 1-1,1 литрни ташкил этмоғи лозим. ПГС-2,4А мосламалари резервуарларининг ҳажми 400 литрдир. Шунинг учун ҳам резервуарни ҳар гал тўлдираётганда которанинг 2 гектарлик нормасини ҳар бир резервуарга баравар қилиб қуйиш керак. Ана шу режимда, агар агрегат, қатор оралари 90 сантиметр қилиб чигит экилган далаларда ишлатилса агрегатнинг бир заправкаси 3 гектар майдонга етиши лозим.

Мослама ишлатилаётганда босимнинг қай ҳолатда бўлиши ва агрегат иш органлари тезлиги устидан назорат ўрнатиб туриш зарур. Шунга эришиш керакки, ҳар гектар ерга сарфланадиган суюқлик нормадан ошиб ҳам кетмасин, кам ҳам бўлмасин. Пуркагич наконечниклари иши устидан доимий равишда контроль қилиб туриш керак. Улар ифлосланиб қолган тақдирда гайкани бўшатиш, филтерни олиб, уни тоза сувда ювиш талаб этилади.

Которан гербициди инсон организмига кўп зарар етказмасада, лекин ундан фойдаланиш қоидаларига қатъий риоя қилиш, заҳарли химикатлар билан ишлаш учун тавсия этилган қўлланмалардан оқилона фойдаланиш лозим. Бу ишда эҳтиёт чораларини кўриш хавфсизликни таъминлайди.

МАЙДОН ЭГАЛАРИ ОЛДИНДА

Чехословакиянинг пойтахтида ўтказилаётган жаҳон хоккей чемпионатида бугунгача саккиз учрашув бўлди. Ҳар бир ўйин қизғин ва шиддатли хоккей «жанги»га айланмоқда. Чемпионат иштирокчиларидан баъзи командалар иккитадан ўйин ўтказишга улгурдилар. Ўтган шанба ва якшанбадаги учрашувлар айниқса ҳаяжонли бўлди.

Чемпионатнинг иккинчи куни Швейцария ва Швеция командалари майдонга тушишди. Бу ўйин мухлислар кутганидек швециялик хоккейчилар фойдасига ҳал бўлди. «Тре крунур» командаси ўйинчилари биринчи учрашувда швейцарияликлар дарвозасига 12 шайба киритиб, фақат биргина шайба ўтказиб юбордилар. Шу кунги иккинчи учрашув ГФР — Финляндия командалари ўртасида ўтди. Бу ўйинда ГФР командаси ўйинчилари яна бир бор мағлубиятга учрашди. Ўйин 5:8 ҳисобида Финляндия хоккейчилари фойдасига ҳал бўлди. Дам олиш куни Праганинг марказий спорт саройи мухлислар билан лиқ тўлди.

Муз майдонига кучли командалар тушдилар. Аввал майдон эгалари — чехословакиялик хоккейчилар билан Швеция командаси куч синашдилар. Чемпионлик иштиёқида ўтган бу ўйинда ҳисобни чехословакиялик хоккейчилар очишди. Учрашувнинг икки қисмида 2:0 ва 1:0 билан ўтган йилги кумуш совриндорлар баланд келдилар. Учинчи қисмида эса ўйин дуранг 1:1 бўлди. Шундай қилиб ЧССР командаси иккинчи ғалабани қўлга киритиб, тўпланган шайбалар ҳисоби бўйича пешқадам бўлиб олди.

Чемпионлар — СССР терма командаси галдаги ўйинни финляндияликлар билан ўтказиб 10:2 билан ютиб, очколарни тўрттага етказди. Кеча ЧССР — ГФР, СССР — Швейцария учрашувлари бўлди. Бугун ГФР — Швеция ва Швейцария — Финляндия ўйинлари ўтказилади.

Футбол

Олий лигачиларнинг иккинчи тур мусобақалари қуйидагича ўтди: «Заря» — «Спартак» 3:1, «Нефтчи» — «Торпедо» 1:0, «Карпат» — ЦСКА 1:3, СКА (Р) — «Динамо» (К) 0:2, «Арарат» — «Локомотив» 0:1, «Днепр» — «Зенит» 3:3, «Қайрат» — «Динамо» (Мн) 0:0.

БИРИНЧИ ЎРИНДА

Тошкент областининг «Политотдел» колхозида қишлоқ хотин-қиз шашкачиларининг мамлакат биринчилиги мусобақалари ўтказилмоқда. Ҳозирча 5 тур ўйналди. Грузин шашкачиси Т. Гамхиташвили мусобақада пешқадамлик қилиб келаётганди. У бешинчи турда литвалик О. Дабульскенега ютқазиб қўйди. Грузиялик ёш шашкачи билан ёнма-ён бораётган РСФСР вакили спорт мастери А. Лазаренко москвалик Л. Агафонова устидан ғалаба қозонди. У 4 очко тўплаб, биринчи ўринга кўтарилди.

Республикамиз «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятининг вакили мастерликка номзод К. Ан мамлакат биринчилиги мусобақаларида ўз маҳоратини тўла кўрсата олмаяпти. У қишлоқ хотин-қиз шашкачилари спартакиадасининг чемпиони латвиялик А. Синичина ва молдавиялик А. Кожухарь билан ўйинларини дуранг қилиб, 5 турдан кейин бир очкога эга бўлиб турибди.

Республикамизда халқ бадиий ҳаваскорлик коллективлари сафи кенг қанот ёзмоқда. Халқ ичидан ажойиб истеъдодлар етишиб чиқмоқда. Улар ўзларининг ёрқин талантларини намоён этиб, олқишлар олмоқдалар. Тошкентдаги «Восток» номли самолётсозлик заводи клуби қошида ташкил этилган ҳаваскорлар тўгарагида ҳам ўнлаб истеъдодли ёшларни кўриш мумкин.

Ишчи-ҳаваскорлар ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамблининг раҳбари Шариф Жанайдаров ва рақс ансамблининг раҳбари Нинель Азимбоева бошчилигида ранг-баранг номерлар тайёрлаб, концертлар беришади. Суратда: раққоса қизлар хоразмча рақс ижро этишмоқда.

Р. Шамсуддинов фотоси (ЎзТАГ).

КОСМОСДАН ЯНГИ РАДИОСИГНАЛЛАР

Совет олимлари СССР Фанлар академияси Қрим астрофизика обсерваториясидаги жуда катта радиотелескоп ёрдамида илгари номаълум астрономик объектларни топдилар. Радиотелескоп «кўзгуси»нинг диаметри 20 метрдан ошади. Тадқиқотлар уч ярим сантиметрли тўлқинда олиб борилди. Янги радиосигнал манбаларининг мана шу тўлқинларда нурланиш қуввати ошиқ бўлиши аниқланди.

— Топилган радиоманбалар, — деди ТАСС мухбири билан суҳбатда обсерватория радиоастрономия бўлимининг мудири И. Г. Моисеев, — бизнинг галактикамизда бўлиб фақатгина метрли тўлқин диапазонидагина қисқа импульслар тарқатувчи плюсланувчи юлдузлар (пульсарлар) каби олимларга маълум объектлар категориясига кирса керак. Пульсарларнинг «радиочайқалишлари» тахминан ҳар секундда ғоят юқори турғунлик билан такрорланиб туради. Сўнгги тўрт йил мобайнида элликдан ортиқ пульсар топилди.

Янги астрономик объектлар ўз хоссаси жиҳатидан Квази юлдуз радио манбалари — квазарлар деб аталувчи синфга кўпроқ яқинлашиб келади. Квазарлар биздан 1,5 миллиард ва ундан ҳам кўпроқ ёруғлик йили масофа олисдадир. Улар сантиметрли ва дециметрли тўлқин диапазонларида оширилган радионурланиш қувватига эга. Аммо янги радиоманбаларни квазарлар синфига киритишга барвақтлик қилади. Шунинг учун ҳам кам ўрганилган мана шу объектларни П. К. Штернберг номидаги давлат Астрономия институти билан СССР Фанлар академиясининг Қрим астрофизика обсерваторияси радиоастрономлари тадқиқ этишни давом қилдирадилар. (ТАСС).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР.

Америка агрессорлари ва Сайгоннинг қўғирчоқ маъмурлари Камбоджа ватанпарварларининг ўсиб бораётган қаршилигини енгиш учун жангга янгидан-янги қўшинлар ташламоқдалар. Шунга қарамай босқинчилар катта талафот кўриб, чекинишга мажбур бўлмоқдалар. Суратда: Сайгон қўшинларининг вертолётлари Камбоджа территориясига ҳужум қилмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

ЗАНЖИБАРДА ФАВҚУЛОДДА ҲОЛАТ

ДОРУССАЛОМ, 8 апрель. (ТАСС). Танзания президенти Жулиус Ньерере бугун бу ерда гапириб, кеча Танзаниянинг биринчи вице-президенти ва Занжибар революцион кенгашининг раиси Абай Амани Каруме кеча Занжибарда ўлдирилганлигини эълон қилди. Афро-ширази партиясининг қароргоҳида у билан бирга бўлган партия бош секретари Табит Камбо яраланган.

Хабар қилишларига қараганда, қотиллардан бири жиноят қилган жойида отиб ташланган, бошқа уч қотил қочиб, ғойиб бўлган.

МОМБАСА, 8 апрель. ТАСС мухбири С. Кулик хабар беради:

Кеча кечқурун Занжибар радиоси Занжибарда фавқулодда ҳолат жорий этилганлигини эълон қилди. Шаҳарда комендантлик соати жорий қилинди. Шаҳар аҳолисининг кечқурун соат 8 дан кейин кўчага чиқиши тақиқлаб қўйилди. Шу билан бир вақтда Танзаниянинг мана шу орол қисмидаги барча аэродромлар ва портлар ёпиб қўйилди. Занжибарнинг ташқи дунё билан телеграф ва телефон алоқаси узилиб қолди.

Кеча кечқурун охирги самолёт билан Занжибардан Кениянинг Момбаса шаҳрига келган кишиларнинг айтишига қараганда, улар шаҳардан чиқиб кетаётган пайтларида ўқ товушлари эшитилиб турган, кўчаларда эса ҳарбий машиналар қатнови кўпайиб кетган. Шу билан бир вақтда бугун Пембадан Момбасага келган балиқчиларнинг айтишига қараганда, Занжибарга қўшни бўлган мана шу оролда ҳам ҳарбийлар кўпайиб кетган ва кеча Пембанинг марказий қисмидан ўқ овозлари эшитилиб турган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ НЬЮ-ЙОРК. АҚШнинг Вьетнам Демократик Республикасига қарши ҳаво уруши тобора кенг тус олмоқда. Америка информация агентликларининг хабарларига қараганда, 40 га яқин бомбардимончи қирувчи самолёт Вьетнам Демократик Республикасининг территориясига ҳужум қилишда қатнашмоқда.

◆ РАВАЛПИНДИ. Покистон ҳукумати Лахорда чиқадиган «Панжоб панч», «Зиндаги» ва «Урду дайжест» газеталарини номаълум вақтгача ёпиб қўйди ва ана шу газеталарнинг редакторлари ҳамда ноширларини қамоққа олди. Газеталарни ёпиш тўғрисидаги фармойишда айтилишича, улар «ҳукуматга зарар етказадиган ғаразли материаллар»ни босиб чиқарганлар.

(ТАСС).

КУРАШ КЕСКИНЛАШМОҚДА

Германия Федератив Республикасида СССР ва Польша Халқ Республикаси билан тузилган шартномаларни ратификация қилиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини бундестагда узил-кесил овозга қўйиш муддати яқинлашиб қолган сари бу шартномаларнинг тарафдорлари билан уларнинг мухолифлари ўртасидаги кураш тобора кескин тус олмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев касаба союзларининг XV съездида сўзлаган нутқида таъкидлаб ўтганидек, ҳозирги вақтда Германия Федератив Республикаси олдида масъулиятли вазифа турибди. У ё ҳамкорлик қилишни, ёки конфронтацияни, ё кескинликни юмшатишни, ёки уни кучайтиришни танлаб олиши, оқибат натижада ё тинчлик сиёсатини, ёки уруш сиёсатини танлаб олиши керак.

Масалани шу тариқа ҳал этиш Европада тинчлик тақдири учун муҳим эканлигини Германия Федератив Республикасида ҳам, бошқа мамлакатларда ҳам тобора равшан тушуниб олмоқдалар. Канцлер В. Брандт суҳбатларининг бирида шу гапларни айтди: «Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикасининг яхши муносабатларда бўлиши умуман Европадаги сиёсий вазиятга ижобий таъсир кўрсатажаги ҳозирги кундаёқ жуда аён бўлиб қолди». Бонннинг ғарбдаги иттифоқчилари ҳам бу фикрни англаб, қўллаб-қувватламоқдалар. Ғарбий Германиянинг нуфузли «Франкфуртер альгемайне» газетасининг мухбири хабар беради: «Вашингтоннинг хабардор доираларида уқтириб ўтилганидек, бу ерда ҳозирда ҳам Германия Федератив Республикаси Москва ва Варшава билан тузилган шартномаларни ратификация қилади, деб ҳисобламоқдалар». Ғарбий Европа ва Скандинавиядаги бир қанча мамлакатлар, шу жумладан Франция, Голландия, Дания, Швеция, Норвегия ва Австриянинг раҳбарлари ҳам Брандт ҳукуматининг шарқий сиёсатини дангал қўллаб-қувватладилар ва Германия Федератив Республикасининг СССР ҳамда Польша Халқ Республикаси билан тузилган шартномаларнинг ратификация қилинишидан манфаатдор эканликларини билдирдилар.

Европа жамоатчилиги ва жаҳон жамоатчилиги кўпчилигининг бу шартномаларни маъқуллаётганлиги матбуотда, шу жумладан социалистик мамлакатларга нисбатан хайрихоҳ деб ҳисоблаш мушкул бўлган органларда ҳам ўз ифодасини топмоқда. Масалан, Лондоннинг «Таймс» газетаси шартномаларни ратификация қилишдан бош тортиш Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга «қақшатқич зарба» берган бўлур эди, деб ёзади.

Аммо Ғарбий Германиядаги шартномаларнинг ратификация қилинишига халақит бериш, шу билан Европадаги кескинликнинг юмшатилишига тўсқинлик қилиш йўлидаги уринишлардан воз кечган эмаслар. Христиан-демократик иттифоқ-христиан социал иттифоқининг раҳбарлари ўзларининг бузғунчилик позицияси ҳамма жойда қораланаётганини билиб, ҳар хил ҳийла-найранг ишлатиш йўли билан ўз мақсадларига эришмоқчи бўладилар. Улар, биринчидан, бундестагда ҳукмрон партияларнинг баъзи депутатларини ўз томонларига оғдириб, кучлар нисбатини ўз фойдаларига ўзгартиришга ҳануз умид боғламоқдалар. Иккинчидан, оппозиция раҳбарлари аҳолининг кўпчилиги Брандт ҳукуматининг социалистик мамлакатлар билан муносабатларни нормаллаштиришга қаратилган йўлини қўллаб-қувватлаётганлигини тушуниб, кейинги вақтларда иқтисодий қийинчиликларни, нарх-навонинг кўтарилганлигини ва шу сингариларни баҳона қилиб, ҳукуматнинг иқтисодий сиёсатини қаттиқ танқид қила бошладилар.

Ниҳоят, 23 апрелда Ғарбий Германиянинг Баден-Бортемберг ўлкасида ўтказиладиган сайлов Штраус, Барцель ва шерикларининг режаларида катта ўрин олади. Бу сайловнинг натижалари шартномаларни ратификация қилиш учун муҳим аҳамиятига эга бўлади. Бунинг боиси шуки, бу сайлов Ғарбий Германия парламентининг ўлкалар палатаси — бундестагда кучлар нисбатини ўзгартириб юбориши мумкин. Христиан-демократик иттифоқ-христиан социал иттифоқнинг раҳбарлари ҳар қандай воситалар билан муваффақият қозонишга интилиб, янги нацистларнинг национал демократик партияси бошлиқлари билан ошкора тил бириктириш йўлига ўтдилар. Национал-демократик партиянинг раҳбарлари ўз тарафдорларини бу сайловда христиан-демократик иттифоқ номзодларини қўллаб-қувватлашга даъват этдилар.

Германия Федератив Республикасидаги тинчликсевар кучлар эса СССР ва Польша билан тузилган шартномаларни Ғарбий Германия парламентида тасдиқлатиш кампаниясини кенг авж олдирмоқдалар. Улар бу шартномалар Европа қитъасида тинч ҳаётнинг мустаҳкам негизларини вужудга келтириш учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини аҳолига тушунтириб бермоқдалар. Шартномаларни ратификация қилиш учун курашнинг ҳал қилувчи палласи бошланди.

(ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 8.25 — Жонажон ўлка ҳақида қўшиқлар. 9.30 — «Ер ва эл» радиожурнали (Москва). 10.10 — Халқ куйлари ва қўшиқлари. 10.30 — Ўзбек операларидан парчалар. 11.15 — Институт ва лабораторияларда. 11.30 — Шаҳарлар ҳақида қўшиқлар. 12.15 — Ф. Назаров. Симфониетта. 13.30 — Ўзбекистон композиторлари асарларидан концерт. 16.10 — Адабиёт ва ҳаёт. А. Упит. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.10 — Куйлардан куйларга. 18.40 — Спорт эшиттириши. 19.20 — Қорақалпоқ композиторларининг қўшиқлари. 20.00 — «Ёшлик» программаси. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Дала меҳнаткашлари учун кечки концерт. 21.50 — Саломатлик — туман бойлик. 22.15 — Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Аҳмедов куйлайди. 22.40 — Қўшиқ ва меҳнат ҳамкорлиги. 23.15 — Куйлар тинглаб дам оламиз. 24.00 — Музикали программа.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 17.50 — ТОШКЕНТ. 17.55 — Телефильм. 18.00 — Телеқўғирчоқ театри. 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Ахборот (Тошкент). 19.20 — Хоккей: СССР — ШВЕЦАРИЯ. 20.00 — Миллионлар ленинча университети. 20.30 — ТОШКЕНТ. 20.45 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 21.20 — Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари халқаро кинофестивали олдидан. 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.45 — МОСКВА. 17.50 — Янгиликлар. 18.00 — Мультфильм. 18.30 — Ўзбекистон меъмори (Тошкент). 19.00 — Фильм-концерт. 19.20 — Кино ҳақида суҳбатлашамиз. 20.30 — Олдинда бир кун бор (бадиий фильм). 22.00 — Фильм-концерт 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 21.50 — Врач маслаҳати. 22.00 — Спортлото. 22.05 — Телефильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/IV да Гулсара, 12/IV да Тановар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IV да Мирзо Улуғбек, 12/IV да Ажал минораси.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12/IV да Ярим тундаги ўғирлик, 13/IV да Паранжи сирлари.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — АЛЬБИНА ЗОТОВА РАҲБАРЛИГИДАГИ «АФСОНАВИЙ ЎЛКА» ИЛЛЮЗИОН АТТРАКЦИОНИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ (кеч соат 7 яримда; шанба ва якшанба кунлари: кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

Муҳаббат фожиаси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли, САНЪАТ САРОЙИ, «КЎКЧА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Саргузашт изловчилар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Еттинчи фалак (кундуз соат 11, 3 ва кеч 7 да), Захар Беркут (кундуз соат 1, 5 ва кеч 9 да): — «МОСКВА».

Омадли жентльменлар — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Журъат — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Прокурор ўғли — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИ
Тошкент политехника институти
1972 ЙИЛГА
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қатнаб ўқишга: эҳтимоллик назарияси ва математик статистика материаллар қаршилиги ва қурилиш механикаси, совутадиган машиналар, музлатиш ва кондиционлаштириш машиналари ва аппаратлари; электр ўлчаш техникаси, саноат теплоэнергетикаси, электр тармоқлари ва системалари, ярим ўтказгичли асбоблар ва уларнинг технологияси, ноорганик моддалар технологияси кўмир, рудали ва рудасиз конларни очиқ ишлаш ва эксплуатация қилиш; нефть, газ ва газоконденсат конларни ишлаб тайёрлаш ва эксплуатация қилиш; фойдали қазилмаларни бойитиш, ачитқи маҳсулотлари, алкоголсиз ичимликлар технологияси, учиш аппаратлари ишлаб чиқариш технологияси, озиқ-овқат маҳсулотларини консерва қилиш, иссиқлик таъминоти, газ таъминоти ва вентиляция; сув таъминоти ва канализация гидротехника қурилиши ва иншоотлар, граждан, саноат ва қишлоқ хўжалик иншоотлари қурилиши; сиёсий иқтисод, илмий атеизм.

Қатнаб ва сиртдан ўқишга: органик химия, машинасозлик технологияси, металл кесувчи станоклар, кесиш усули билан ишлаш назарияси, қишлоқ хўжалик машиналари, автомобиллар ва тракторлар ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш (тармоқлар бўйича), электр машиналар автоматика ва телемеханика приборлари ва қурилмалари, теплотехниканинг назарий асослари, электротехниканинг назарий асослари кўмир, рудали ва рудасиз конларни ер остида ишлаш ва эксплуатация қилиш; пластмассалар технологияси ва уларни қайта ишлаш, силикатлар технологияси, ёғлар ва эфирли мойлар технологияси, автомобиль транспорти, қурилиш конструкциялари, асослар, пойдеворлар ва ер ости иншоотлари; бинокорлик материаллари, деталлари ва буюмлари; халқ хўжалигини ташкил қилиш, планлаштириш ва иқтисод (тармоқлар бўйича); архитектура.

Сиртдан ўқишга: ноорганик химия, физик химия, полимерлар физикаси ва механикаси геология, гидрогеология, петрография, литология ва минералогия; металлогения, фойдали қазилма конларини қидириш ва излашнинг геофизик методлари, рудасиз қазилма конларини қидириш ва геология, нефть ва газ конларини қидириш ва геология, фойдали қазилмалар конларини қидириш техникаси, машинашунослик ва машина деталлари, металлшунослик ва металларни термик ишлаш, рангли, асл ва нодир металлар металлургияси; химиявий технология процесслари ва аппаратлари, қурилиш ишлаб чиқариши технологияси ва уни механизациялаш илмий коммунизм назарияси.

Аспирантурага қабул қилиш тўғрисидаги ариза ректор номига ёзилади. Аризага кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси, 2 та фото-сурат (4x6 см), таржимаи ҳол, кейинги иш жойидан берилган характеристика, олий ўқув юртини тамомлаганлик тўғрисидаги диплом нусхаси ва зачет китобчасидан (дипломга илова) кўчирмалар, меҳнат дафтарчасининг нусхаси, аспирантурада ўқиш мумкинлиги кўрсатилган соғлиғи тўғрисидаги ва иш жойидан справкалар; нашр қилинган илмий асарлари тўғрисида справка, ихтиролари тўғрисида, конструкторлик ишлари юзасидан ўтказган тажрибалари тўғрисида маълумотлар ва мулоҳазалар илова қилиниши лозим.

АСПИРАНТУРАГА КИРУВЧИЛАР махсус фан бўйича, КПСС тарихи, чет тилидан (инглиз немис, француз тилида) олий ўқув юрти программаси ҳажмида кириш имтиҳонлари топширадилар.

Ҳужжатлар қабул қилинмоқда.

Кириш имтиҳонлари 1 майдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 13-уй, 49-хона, телефон 44-65-21;

КАТТА ХОККЕЙ — МЕҲМОНИМИЗ

Серқуёш ўлкамиз пойтахтида ўзига хос катта хоккей байрами ўтказишга ҳозирлик кўрилмоқда. Тошкентда марказий «Юбилей» спорт саройи фойдаланишга топширилган дастлабки кунлари «музимиз»ни синовдан ўтказиш учун турли шаҳарлардан хоккей усталари — олий лига командалари меҳмон бўлишганди. Бу йил ҳам олий лигачилар шаҳримизга ташриф буюришадиган бўлди.

Анъанавий хоккей ўйинига айланиб бораётган галдаги мусобақалар «Тошкент музи — 72» шиори остида ўтказилади. Тошкент турнири мусобақалари 11—18 апрелгача давом этади.

Бу сафар шаҳримизга олий лига командаларидан бештаси — пойтахтнинг «Крилья Советов», «Спартак», Воскресенскийнинг «Химик», Горькийнинг «Торпедо», Челябинскнинг «Трактор» командалари таклиф қилинган. Ўтган йили Тошкент турнирида ҳаммаси бўлиб тўрт команда ўзаро беллашган эди. Энди тошкентлик спартакчилар билан бирга олти команда ўзаро куч синашиб, 15 га яқин учрашув ўтказишади. Ҳар куни иккитадан учрашув ўтказиш мўлжалланмоқда.

Тошкент турнири мусобақаларини ўтказиш ва олий лигачиларни қабул қилишга тайёрмиз. Хоккей майдонимиз техник ходимларининг тажрибаси ортгани туфайли музлатиш ишлари сифатли ўтказилмоқда.

Мусобақа ғолибларига бу йил ҳам бир неча совринлар белгиланган. Анъанавий мусобақада 1—3-ўринларни олган ғолиб командаларга бош соврин, республика марказий газеталари — «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ҳамда республика Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг мукофотлари белгиланган. Мусобақада энг кўп шайба киритган ўйинчига Ўзбекистон касаба союзлари Советининг совғаси берилади. Турнирнинг энг ёш хоккейчиси Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг совриндори бўлади. Техник жиҳатдан моҳир хоккейчига республика футбол ва хоккей федерациясининг махсус соврини, эсдаликлари топширилади. Мусобақанинг энг яхши дарвозабони деган номга муяссар бўлолган ўйинчи «Ёш ленинчи» ва «Комсомолец Узбекистана» газеталарининг эсдалик совғаларини қўлга киритиши мумкин.

Шундай қилиб тошкентликлар мастерлар командасининг хоккей «жанг»ларини ўз кўзлари билан кўришга муяссар бўладилар.

И. ҚАЛАНДАРОВ,
Тошкентдаги марказий «Юбилей» спорт саройининг директори.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги қошидаги Суд-медицина экспертизасининг бош бюроси Янгийўл шаҳар суд-медицина эксперти

Эгамберди
УМУРЗОҚОВнинг

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Республика «Ўзкультторг» улгуржи базаси коллективи база бошқарувчиси Ш. И. Исломовга онаси

Маймуна
МУҲИДДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КУЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330 683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.